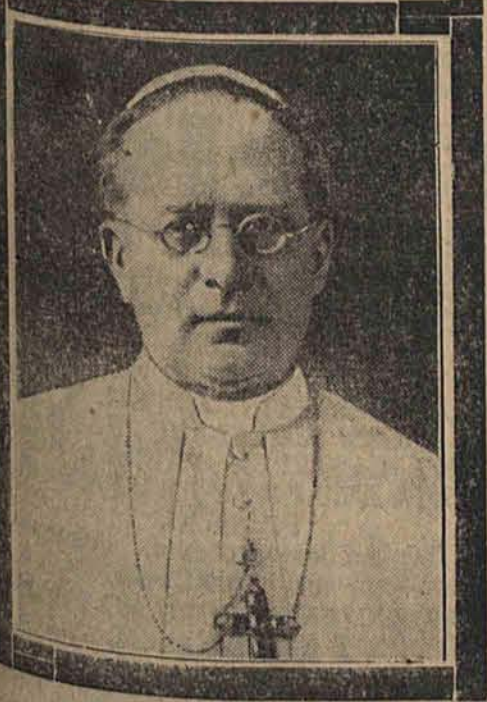


# REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ, SOBOTA, 11-go LUTEGO 1939 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 42

## PO ZGONIE PAPIEŻA PIUSA XI

### Uroczystości żałobne w Watykanie.—Zwłoki Ojca Świętego spoczną w bazylice św. Piotra



za papieskiego, całując dłonie i nogi Zmarłego.

W południe rytownik watykański profesor Mistruzzi zdjął maskę pośmiertną Piusa XI, po czym przystąpiono do balsamowania zwłok.

O godz. 16,15 odbyło się przeniesienie zwłok Piusa XI z prywatnych apartamentów do Kaplicy Sykstyńskiej. Żałobny pochód otwierali członkowie kleru, odmawiający półgłosem modlitwy. Za klerem niesiono zwłoki Papieża na noszach. Z kółem szli kardynałowie oraz korpus dyplomatyczny w komplecie. Po obu stronach orszaku kroczyła gwardia szwajcarska i palatyńska. Szczególnie

przejmujące wrażenie sprawiało powolne schodzenie orszaku ze schodów w półmroku przy blasku świec. Pochód trwał dość długo, ponieważ apartamenty Papieża znajdują się na 3-im piętrze pałaców watykańskich, a Kaplica Sykstyńska na pierwszym piętrze. Orszak żałobny skierował się przez loggię i szereg sal, po czym zwłoki Papieża złożono do trumny na katafalku, przykrytym purpurą, w Kaplicy Sykstyńskiej. Kardynałowie i członkowie korpusu dyplomatycznego stali czas dłuższy przy zwłokach w głębokim skupieniu.

Jutro po południu nastąpi przeniesie-

nie zwłok Piusa XI do kaplicy Najśw. Sakramentu w Bazylice Sw. Piotra.

Citta del Vaticano, 10 lutego.

(Pat) — Po śmierci kardynała Merry del Val okazało się, że w testamentie wyraził on życzenie, aby pochowano go obok Papieża Piusa X. Gdy o tym doniesiono Papieżowi Piusowi XI, otworzył on przy świadkach swój własny testament, gdzie było wyrażone to samo życzenie.

Wobec tego, jeszcze za życia Papieża Piusa XI, zarezerwowano specjalne miejsce przy sarkofagu Piusa X, znajdującym się w bazylice św. Piotra.

## Ostatnie chwile Ojca Świętego

### Dwa kolejne ataki serca

Citta del Vaticano, 10 lutego.

(PAT) Ostatni dzień życia Ojca Świętego Piusa XI-go miał przebieg następujący:

Noc ze środy na czwartek Ojciec Święty spędził spokojnie, ale z rana we czwartek okazywał duże osłabienie, wywołane zaziębieniem i lekką gorączką.

Wczesnym popołudniem w czwartek Ojciec Święty uległ pierwszemu atakowi sercowemu, który trwał blisko trzy kwadransy.

Gdy około godz. 16-ej zdawało się, że atak mija, Papież uległ ponownemu atakowi sercowemu, który był znacznie poważniejszy od pierwszego.

Lekarz, prof. Arocchi zawiadomił natychmiast o groźnym stanie zdrowia

Papieża sekretarzy osobistych Piusa XI oraz sekretarza stanu ks. kardynała Pacelli, który znajdował się poza Rzymem.

Po godzinie 17-ej nastąpiła w stanie zdrowia Ojca Świętego pewna poprawa. Papież zdołał usnąć na parę godzin. Sen pokrzepił nieco siły Ojca Świętego. Lekarz opuścił wezwłowie chorego o godz. 18.30 i powrócił o godz. 19.40 wraz z drem Bononome, który zabawił przy łóżku Dostojnego Chorego około 15 minut i odbył konsylium z prof. Rocchi.

Podczas obu ataków Ojciec Święty nie stracił przytomności. Poza lekarzami czuwali przy jego łóżku osobiści sekretarze Ojca Świętego ks. Venni i Con-

falonieri oraz dwaj sanitariusze Francuskiego.

Mimo groźnych wieści, nadchodzących z sypialni Papieża, wczoraj pod wieczór nie tracono nadziei na ufatowanie Ojca Świętego, ponieważ oba ataki sercowe uznane zostały za mniej niebezpieczne od ataku dnia 25 listopada ub. r., kiedy to Ojciec Święty zemdlął przy odprawianiu Mszy Świętej, przy czym stracił przytomność na przeciąg trzech godzin.

Około godziny 6-ej z rana rozeszła się wiadomość, że Ojciec Święty opatrzoney Św. Sakramentami, które przyjął z rąk ks. kardynała Lauri, zakończył życie zachowując aż do ostatnich chwil przytomność

## Kto będzie następcą Papieża Piusa XI?

### Kandydaci wymieniani w kołach watykańskich

RZYM, 10 lutego.

Wrażenie zgonu Ojca Świętego jest w Rzymie olbrzymie. Zainteresowanie również budzi przyszłe conclave. Zgodnie z prawem kanonicznym, najdalej

10-go dnia po zgonie Papieża powinno zebrać się conclave, które obraduje bez przerwy, dopóki nie wybierze następcy Głowy Kościoła. Nowy elekt po wyborze ustala termin uroczystości koro-

cyjnych, który zazwyczaj przypada nie później, niż na 8-my dzień po wyborze.

W kołach watykańskich wymieniają następujących kardynałów jako ewentualnych kandydatów na Stolicę Apostolską: kardynała Szustera, arcybiskupa Mediolanu Zakonu Benedyktynów, znakomitego uczonego, kardynała Pacellego, sekretarza stanu Stolicy Apostolskiej, kardynała Lauriego, b. Nuncjusza w Polsce, który był przy ostatnich chwilach Piusa XI, kardynała Hlonda oraz kardynała Pizzardo, szefa dyplomacji watykańskiej.

## Wybór nowego Papieża

### ma być dokonany 25 lutego

CITTA DEL VATICANO, 10 lutego.

(PAT) Na podstawie ustalonych przez zmarłego Papieża Piusa XI przepisów kanonicznych, w 15 dni po śmierci Papieża zbiera się conclave celem wyboru nowego Papieża. Termin ten może

być przedłużony o 2—3 dni. Słowo conclave pochodzi od łacińskiego „cum” i „clavi”, co oznacza miejsce zamknięte na klucz. Conclave jest tedy miejscem, w którym zamknięci są kardynałowie dla dokonania wyboru Papieża.

## Kondolencje P. Prezydenta Rzeczypospolitej

### Marsz. Smigłego-Rydza, ministrów i marszałków izb

Warszawa, 10 lutego.

(PAT) W związku ze zgonem Ojca Świętego Piusa XI Pan Prezydent R. P. wysłał pod adresem Jego Eminencji Kardynała Kamerlinga depeszę treści następującej:

„Jego Eminencja Kard. Kamerling, Citta del Vaticano, Rzym.

Dowiadując się z najgłębszym wzruszeniem o bolesnej stracie jaką poniósł Kościół na skutek zgonu Jego Świątobli-

wości Papieża Piusa XI proszę Św. Kolegium Kardynałów o przyjęcie zapewnienia, że wraz z całą Polską biorę głęboki udział w bólu, który odczuwa cały świat chrześcijański.

Zgon wielkiego głęboko czczonego Pasterza pogrąża w szczególnie bolesnej żałobie naród polski, który na zawsze zachowa pełnię czci i wdzięczności za korzystanie ze skarbów ojcowskiej dobroci i opieki, którymi go obdarzył Dostojny Zmarły zarówno w czasie je-

go świetnej misji w Warszawie, jak i przez cały czas Jego pełnego chwaly pa nowania Apostolskiego.

(—) Ignacy Mościcki”.

Depesze kondolencyjne do Watykanu wystosowali również Marsz. Smigły-Rydz, premier Składkowski i min. Beck.

W Nuncjaturze Apostolskiej w Warszawie złożyli kondolencje marszałkowie obu izb, min. spraw wojskowych, szef sztabu głównego, przedstawiciele Zw. Dziennikarzy R. P.

(Pat) — Nadzwyczajny dodatek „Osservatore Romano”, donoszący o śmierci Ojca Świętego informuje, że o godz. 4 rano lekarze: prof. Milani i Rocchi wydali komunikat, informujący, że warunki zdrowia, a zwłaszcza obieg krwi, który od początku choroby budził poważny niepokój, szybko się pogarszają.

O godz. 5-ej stan zdrowia Papieża pogorszył się do tego stopnia, że lekarze zostosowali oddychanie przy pomocy ilenu. Równocześnie w sąsiedniej kaplicy ks. Venini odprawił Mszę św.. Wszystkie osoby z otoczenia Papieża modliły się na kłęczkach, przy czym ks. de Romanis odmawiał modlitwy za konających a konający Papież przyłączył się do tych modlitw ruchami głowy i ręki.

O godz. 5.20 prof. Milani oświadczył osobom, zgromadzonych w pobliżu sypialni, że należy spodziewać się katastrofy w każdej chwili.

O godz. 5.30 ks. de Romanis zbliżył się do Papieża i zwrócił się doń, aby Papież powtórzył z nim słowa modlitwy: „... Józef, miejcie w opiece dusze moja”.

O godz. 5.31 nastąpił zgon.

CITTA DEL VATICANO, 10 lutego. (PAT) Wkrótce po zgonie Papieża kardynał Pacelli w otoczeniu gwardii szwajcarskiej i członków kaery apostołskiej wszedł do sypialni Papieża i po odwołaniu modlitw przystąpił do urzędowego stwierdzenia zgonu Papieża. Kamerling, odkrywając twarz Zmarłego, czytał tradycyjne słowa: „Papież rze- czywiście umarł”. Bezpośrednio po tym nieski pierścienia oraz pieczęcie, służące do pieczętowania bulli. Równocześnie notariusz watykański sporządził akt zejścia oraz akt przekazania Kamerlingowi pierścienia papieskiego. Po tych urzędowych czynnościach camerling wraz z świtą w towarzystwie mistrza dworu i prefekta ceremonij powrócił do apartamentów.

Przed godziną 10-tą zwłoki Papieża odwiedziła siostra Piusa XI Kamila w towarzystwie siostrzeńca papieskiego, hr. Franciszka Ratti. Siostra Papieża, szlochając, klęczała czas dłuższy u stóp lo-



# ŻAŁOBA W POLSCE

Flagi państwowe opuszczone do połowy masztu.—Odwołanie zabaw publicznych, aż do dnia pogrzebu Papieża, włącznie

Warszawa, 10 lutego.

(PAT) Z powodu zgonu Ojca Świętego Piusa XI na znak żałoby w jakiej pograżał się cały świat katolicki, we wszystkich miastach Rzeczypospolitej wywieszane zostały na gmachach rządowych i samorządowych i domach prywatnych flagi, opuszczone do połowy masztu. W oknach widnieją portrety Ojca Świętego spowite krepą.

Spoleczeństwo pogrążone w żałobie samorzutnie odwołało wszelkie publiczne zabawy karnawałowe w okresie żałoby.

Władze duchowne we wszystkich diecezjach na terenie zarządziły uroczyste nabożeństwa żałobne, które będą odprawiane w okresie uroczystości pogrzebowych Ojca Św.

We wszystkie dni aż do chwili pogrzebu Ojca Świętego będą były codziennie trzykrotnie dzwony.

W ciągu dnia dzisiejszego J. E. ks. Nuncjusz Apostolski Cortesi przyjmował kondolencje od przedstawicieli najwyższych władz państwowych, izb ustawodawczych, dostojników państwowych, duchowieństwa katolickiego oraz społeczeństwa.

Warszawa, 10 lutego.

(PAT) W związku ze śmiercią Ojca Św., Piusa XI minister spraw wewnętrznych zarządził, aby przez cały dzień 10 lutego r. oraz w dzień pogrzebu w miastach wojewódzkich i powiatowych zostały wywieszane na gmachach rządowych i samorządowych flagi, opuszczone do połowy masztu na znak żałoby. Jednocześnie minister spraw wewnętrznych zalecił odwołanie zabaw publicznych, począwszy od dnia śmierci Ojca Świętego do dnia pogrzebu włącznie.

Warszawa, 10 lutego.

(PAT) W związku z żałobą po zgonie Ojca Świętego ukazało się w dniu 10 bm. zarządzenie ministerstwa spraw wojskowych polecające osobom wojskowym powstrzymanie się do odwołania od urządzania i uczestnictwa w zabawach karnawałowych.

## Głębokie wrażenie na całym świecie

Londyn, 10 lutego.

(PAT) Król Jerzy wysłał z powodu śmierci Ojca Świętego na ręce kardynała Pacelli depeszę kondolencyjną, którą doręczył osobiście poseł brytyjski przy Watykanie.

Paryż, 10 lutego.

(PAT) Prezydent Lebrun i minister Bonnet złożyli za pośrednictwem francuskiego ambasadora przy Watykanie wyrazy współczucia z powodu zgonu Papieża Piusa XI.

Rzym, 10 lutego.

(PAT) Król i cesarz Wiktor Emanuel przesłał na ręce kardynała Camerlinga w imieniu królowej i swoim depeszę kondolencyjną z powodu zgonu Piusa XI-go.

Wiedeń, 10 lutego.

(PAT) Wieść o zgonie Papieża Piusa XI-go wywarła wielkie wrażenie wśród katolików austriackich. We wszystkich kościołach bito w dzwony a z wież kościelnych powiewają żałobne chorągwie.

## Przemówienie Hitlera do dowódców wojskowych

Berlin, 10 lutego

Kancelarz Hitler wygłosił w piątek w operze Krolla przemówienie do wyższych dowódców jednostek wojskowych na temat zadań i obowiązków oficerów w państwie narodowo-socjalistycznym. Oficerowie byli następnie gośćmi kancelarza w nowym gmachu kancelarii Rzeszy.

Paryż, 10 lutego.

(PAT) W Izbie deputowanych dziesiąt po południu przewodniczący Izby Herriot wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci Ojca Świętego Piusa XI.

## Kondolencja Zw. Rabinów w Nuncjaturze Apostolskiej

Warszawa, 10 lutego.

Z powodu zgonu Papieża Piusa XI, zarząd Związku Rabinów R. P. wystosował do Watykanu, w imieniu duchowieństwa żydowskiego w kraju, depeszę z wyrazami najgłębszego żalu wobec zakończenia doczesnego żywota wielkiego Kapłana i szlachetnego dobroczyńcy ludzkości.

Poza tym zarząd Związku Rabinów złożył kondolencje w Nuncjaturze Apostolskiej.

Warszawa, 10 lutego.

Z powodu zgonu Papieża Piusa XI delegacja rabinatu m. st. Warszawy złożyła kondolencje w warszawskiej Kapitulie Metropolitalnej.

Warszawa, 10 lutego.

Zarząd gminy żydowskiej w Warszawie wysłał dzisiaj depeszę kondolencyjną do Watykanu z powodu zgonu Papieża Piusa XI.

# Papież Pius XI w Polsce

Jako Nuncjusz Apostolski pozostawał w bliskim kontakcie z Marsz. Piłsudskim

Ojciec Św. Pius XI Achilles Ratti — urodził się 31 maja 1857 r. w małym miasteczku Dessio w okolicach Mediolanu w rodzinie dyrektora fabryki jedwabiu. Kształcił się w seminarium Św. Piotra Męczennika i w kolegium Św. Karola w Mediolanie, następnie studiował dwa lata w wyższym seminarium.

W Rzymie Achilles Ratti uzyskał stopień doktora filozofii, teologia i prawa kanonicznego.

Ks. Ratti był zapalonym alpinistą. Wakacje swe poświęcał długotrwałym i trudnym wycieczkom w Alpach. W roku 1889 odkrył nową drogę na wschodnim zboczu Monte Rosa.

Papież Benedykt XV, oceniając wielkie zdolności dyplomatyczne ks. Rattiego, wysłał go 29 maja 1918 r. w MISJI DYPLMATYCZNEJ DO POLSKI, JAKO WIZYTATORA APOSTOLSKIEGO.

W roku 1919 Ratti został nuncjuszem apostolskim w Polsce i tytularnym arcybiskupem Lepantu.

Na pierwsze lata nuncjatury ks. arcy-

biskupa Rattiego w Polsce przypadły zbrojne zmagania się odrodzonego Państwa Polskiego z najazdem bolszewickim.

NUNCJUSZ PAPIESKI POZOSTAWAŁ W TYM OKRESIE W NAJBLIŻSZYM KONTAKCIE Z NACZELNIKIEM PAŃSTWA, NACZELNYM WODZEM MARSZAŁKIEM PIŁSUDSKIM.

Żywo odczuwał troski i potrzeby kraju walczącego o swą niepodległość i granice. W ciężkim okresie bojów pod Warszawą, dał przykład całemu korpusowi dyplomatycznemu, oświadczaając, iż NIE OPUŚCI STOLICY PAŃSTWA, W KTÓRYM JEST AKREDYTOWANY. Stanowisko nuncjusza w tym okresie, zarówno jak i jego postawa w czasie, gdy był wizytatorem apostolskim w Polsce podczas okupacji niemieckiej, pozostały we wdzięcznej pamięci Narodu Polskiego.

19 kwietnia 1921 r. ks. Achilles Ratti otrzymuje godność arcybiskupa Mediolanu.

4 CZERWCA TEGOŻ ROKU OPUSZ-

wicielej tej niezwykłej potęgi: smiercia. Przemówienie Herriota przyjęto jednomyślnie długotrwałymi oklaskami.

Daladier w imieniu rządu francuskiego przyłączył się do słów Herriota. Francja — powiedziała Daladier — pragnie się do żałoby, jaka spada na cały świat katolicki. Na znak żałoby obrady zostały przerwane i będą wznowione dopiero wieczorem.

Berlin, 10 lutego.

(PAT) Wiadomość o zgonie Ojca Świętego ukazała się tu dopiero w południowej i wywołała duże wrażenie. Na gmachach urzędu kanclerskiego, ministerstwa spraw zagranicznych i Reichstagu opuszczono chorągwie do połowy masztu. Sekretarz stanu Moller złożył kondolencje w imieniu Hitlera na ręce Nuncjusza Apostolskiego.

CZA WARSZAWIE, A W 12 DNI POZ- NIEJ ZOSTAJE MIANOWANY KARDYNALEM.

W dniu 6 lutego 1922 r. KARDYNAŁ RATTI ZOSTAŁ WYBRANY PRZEZ CONCLAVE PAPIESKĄ JAKO NASTĘPCA PAPIEŻA BENEDYKTA XV, PRZYJMUJĄC IMIĘ PIUSA XI.

Dziełem historycznym, dokonanym przez Papieża Piusa XI było ZAKOŃCZENIE SPORU WATYKANU Z KWIRYNALEM,

znanego pod nazwą „kwestii rzymskiej”. Rozpoczęte w parę lat po objęciu tronu papieskiego przez Piusa XI układy z szesnastego dnia 50-letniego jubileusza kapła-

skiego, PIUS XI PO RAZ PIERWSZY PRZEKROCZYŁ GRANICE PAŁACU W WATYKANIE.

Wkrótce po tym nastąpiła wizyta pary królewskiej u Papieża Piusa XI. Za dewizę Swego Pontyfikatu Papież Pius XI uważał: Pax Christi in regno Christi.

# Czy likwidacja wojny w Hiszpanii?

Usilna akcja mediacyjna Anglii.—Rząd Negrina nie skapitulował i przeniósł swą siedzibę do Madrytu

Londyn, 10 lutego.

(PAT) Według przewidywań dzienników londyńskich, wojna domowa w Hiszpanii zostanie w przyszłym tygodniu zlikwidowana. Prasa angielska twierdzi, że rząd brytyjski przyczynił się w wybitny sposób do LIKWIDACJI WOJNY.

Już na srodowym posiedzeniu gabinetu brytyjskiego, sprawa uznania rządu generała Franco miała być przesądzona w zasadzie w sposób pozytywny. Gabinet postanowił, iż przeprowadzenie tego uznania dokonane być winno równolegle i w całkowitej collaboracji z rządem francuskim.

Wczoraj nadejść mały do Londynu warunki francuskie, na podstawie których miałyby nastąpić uznanie de jure rządu w Burgos.

Dzisiaj przed południem zbiera się pod przewodnictwem premiera Chamberlaina posiedzenie ministrów gabinetu brytyjskiego, celem omówienia propozycji francuskich.

Rząd brytyjski zalecił mił dr. Negrinowi, aby poczynił starania o pokój i nie przedłużał rozlewu krwi przez zachęcanie gen. Miaja do oporu oraz przez do maganie się plebiscytu. Wzaminiano rząd brytyjski gotów jest poczynić zabieg u gen. Franco o powszechną amnestię. Gen. Miaja przygotował się już

zresztą do opuszczenia Madrytu i posiadać ma na swym paszporcie wizę brytyjską i francuską. Władze brytyjskie gotowe są oddać do jego dyspozycji okręt wojenny, któryby go przewiózł do Francji lub Anglii.

Agent dyplomatyczny W. Brytanii przy rządzie gen. Franco, sir Robert Hodgson, który bawił od kilku tygodni w Anglii na urlopie zdrowotnym, odbył wczoraj długą rozmowę z lordem Halifaxem, a dziś udaje się pośpiesznie do Burgos, aby konierować z gen. Franco.

Zdaniem prasy brytyjskiej, sir Robert zaproponować ma gen. Franco szeroko zakrojoną

POMOC FINANSOWĄ W BRYTANII NA ODBUDOWE ZNISZCZEN W HISZPANII.

Walencja, 10 lutego.

(PAT) Dzisiaj wieczorem przybył tu Negrin i min. del Vayo.

Londyn, 10 lutego.

(PAT) Reuter donosi z Madrytu, że Negrin ogłosił, iż siedzibą rządową hiszpańskiego rządu republikańskiego ma być odtąd Madryt.

Walencja, 10 lutego.

(PAT) Rząd hiszpański mianował generała Miaja swym reprezentantem na obszar centralny, powierzając mu jedno cześnie naczelne dowództwo sił lądowych, morskich i powietrznych.

Londyn, 10 lutego.

(PAT) Premier Chamberlain w niedzielę złoży w Izbie Gmin oświadczenie na temat pobytu krążownika angielskiego „Oevonshire” w porcie Mahon na wyspie Minorca.

W kołach politycznych angielskich twierdzą, iż w czasie pobytu krążownika „Oevonshire” w porcie Mahon, nastąpił atak lotniczy pomimo porozumienia z władzami gen. Franco na wyspie Majorce. Emisariusz gen. Franco, który miał dowodzić na pokładzie „Devonshire”, był świadkiem, jak odłamek pocisków trafił do krążownika. Krążownik „Devonshire” odpowiedział ogniem swych dział na atak samolotu.

## Jugosławia zawarła układ handlowy z Francją

Paryż, 10 lutego.

(PAT) Nowy układ francusko-jugosłowiański został podpisany dzisiaj w ministerstwie spr. zagr. Ze strony jugosłowiańskiej układ ten podpisał jugosłowiański wiceminister spraw zagr. Pija oraz poseł jugosłowiański w Paryżu. Paryż, ze strony francuskiej minister spr. zagr. Bonnet i minister handlu Gentil.



# MOWA B. PREMIERA BARTLA

## W komisji senackiej. — Wystąpił on z ostrą krytyką gospodarki na kolejach

Warszawa, 10 lutego. W dniu dzisiejszym komisja budżetowa senatu obradowała nad preliminarem budżetu min. komunikacji.

Na posiedzeniu obecni byli: minister komunikacji Ulrych, podsekretarz stanu w ministerstwie komunikacji i inż. Piasecki, oraz wyżsi urzędnicy ministerstwa komunikacji.

Preliminarz budżetowy tego resortu przedstawił sprawozdawca s. dr. Miklaszewski, ilustrując poszczególne pozycje.

Podczas dyskusji z niezwykle ostrą krytyką kolejnictwa w Polsce wystąpił b. premier i wielokrotny minister kolei sen. Bartel.

Mówca oświadczył, iż konsekwencje złej gospodarki ministerstwa komunikacji wystąpiły jaskrawo podczas bieżącej zimy.

Do tego czasu mówiło się, że kolejki polskie są w świetnym stanie, i że zagranica może się na nich wzorować. Sądy te są błędne. Odziedziczyliśmy koleje w stanie zaniedbanym do zaburczach i nie mogliśmy je doprowadzić do należytego stanu i nie przedkro jeszcze doprowadzimy je do poziomu kolei zagranicznych.

Dziś pisze się odwrotnie, że kolejki są zrujnowane, a tymczasem właściwie nie się nie zmieniło.

### Fatalny stan finansowy

Mówca krytykuje stan finansowy kolejnictwa i stwierdza, że jest on fatalny, a zobowiązania przekraczają majątek kolei. Skrypta dłużne kolei są dyskontowane z 20 proc. niższą, co ma daleko idące konsekwencje, gdyż kolej cały szereg materiałów przepłaca.

Cyfrы dotyczące utrzymania nawierzchni kolejowej dowodzą, że stan rzeczy w tej dziedzinie jest straszny. Fatalny stan podtorza odbija się na przebiegu parowozów. Przebieg nowych parowozów między dwoma okresami reparaacji wynosi o 70 proc. mniej niż przebieg parowozów na kolejach niemieckich.

Mówca atakuje również celowość pozycji w budżecie 8 miln. zł. na etaty ochrony policji.

Zadanie ochrony policji również dotrze spełniali dawni dozorczy, których utrzymanie kosztowało daleko mniej.

### Straż kolejowa jest zbędna

Dzisiejsza straż kolejowa zwraca na siebie jedynie uwagę pretensjonalnym wyglądem, ale skuteczność tej pracy stoi pod znakiem zapytania.

Przyznam się — oświadczył b. premier prof. Bartel — że oni mnie po prostu irytują.

W tym miejscu odzywa się minister komunikacji Ulrych: „Mnie również“.

Cały ten strój jest zbyteczny, przesadny, a ileż kosztuje? A czy zmniejszyło się odszkodowanie, które kolejnicy w skutek kradzieży w magazynach? — zapytuje mówca. Bynajmniej. Wynosi ono tyle, ile w latach dawnych — pół miln. złotych.

Tych 8 miln. zł. to jest luksus, na który nas nie stać. Za te sume mogliśmy naprz. kupić kilka wagonów.

### Jak należy szkolić kolejarzy

Mówca ma również zastrzeżenia, co do celowości organizowania centrum wyszkolenia kolejarzy w Jabłonie.

— Kogóż tam będziemy szkolić? — zapytuje sen. Bartel. Konduktorów kolejowych, których praca opiera się na znajomości sygnalizacji i dziurkowaniu biletów? Przecież do tego nie trzeba centrum wyszkoleniowego. Maszynistów i palaczy nie będziemy uczyli w Jabłonie. Oni naukę muszą pobierać w warsztatach, jako ślusarze. Wreszcie nie trzeba przeszkalać urzędników ruchu pracujących przy telegrafach, bo

oni tego mogą nauczyć się na każdej stacji.

— KOLEJARZ, WYCHODZĄCY Z TAKIEGO CENTRUM MOŻE WIEDIEĆ AKURAT TYLE, CO INŻYNIER, KTÓRY UKOŃCZYŁ POLITECHNIKE — CZYLI PRAWIE NIC, BO SZKOŁA DAJE MAŁO, UCZY DOPIERO ŻYCIE.

Mówca krytykuje również gospodarkę z drogami bitymi, stwierdzając, że szwankuje ona nie tylko z powodu szczupłości funduszy na te cele, ale również dlatego, że jest źle prowadzona, że opiera się, aż na 14 źródłach dochodowych z różnych resortów państwowych. Należy znieść chaos, jaki wskutek tego powstaje, bo zaciemnia on obraz gospodarki drogowej.

### Za utworzeniem ministerstwa robót publicznych

Ministerstwo komunikacji nie było i nie będzie ministerstwem komunikacji, ono jest tylko ministerstwem kolei. Tego wymaga sama technika prac.

Dla gospodarki kolejowej byłoby znacznie lepiej, gdyby ministerstwo kolei zajmowało się eksploatacją kolei i jej utrzymaniem, a reszta funkcji, które dziś spełnia, powinna należeć do ministerstwa robót publicznych, które musi być reaktywowane. Ministerstwo takie jest konieczne. Raczej należałoby zlikwidować ministerstwo poczt i telegrafów, jako instytucję o charakterze ra-

czej eksploatacyjnym, niż twórczym.

Mówiąc o wpłatach kolei do skarbu, mówca oświadcza, iż należy wpłynąć na skarb, aby zrozumiał, że kolejki w dzisiejszym stanie, jeżeli nie będą remontowane, będą przynosić coraz większe straty i skarb państwa znajdzie się w konieczności dokładania do nich.

### Odpow edź min. Ulrycha

Cheiałbym słów kilka poświęcić ochronie kolejowej, którą w sposób tak barwny poruszył p. premier Bartel. Pannie premierze, w zeszłym roku tak odpowiedziałem na Wysokiej Komisji sejmowej na zapytanie w tej sprawie — czytam to według dziennika. — Wspomniało tu o strażnikach z rewolwerami, o ochronie, która kosztuje 8 mil. zł. Zlikwidowałbym ją jutro, ale muszę pamiętać o odwrotnej stronie medalu służby kolejowej. I podałem ilość interwencji służby kolejowej. Muszę stwierdzić, że rzeczywiście ci moi bezpiecznicy utrzymują porządek i bezpieczeństwo. Strzelają, i do nich strzelają, kilkuset strażników zatrudnionych jest przy przeciwdziałaniu bezpłatnemu przejazdowi czy bezpłatnemu przewożeniu bagażu i t. d. Mogę przytoczyć wielkie liczby udaremnionych kradzieży i rabunków odzyskanego towaru w poszczególnych latach dzięki interwencji tej ochrony kolejowej. Oczywiście ta ochrona kolei nigdy nie kosztowała mniej, tylko ona nie była wyodrębniona. Ponieważ to zostało zreor-

ganizowane kilka lat temu, więc ci strażnicy kolejowi rzucają się w oczy. Niemniej muszę stwierdzić, że chętnie będę dążył aby z roku na rok zmniejszyć sumy wydatków na ochronę kolejową, a bowiem oczywiście w miarę, jak podnosi się poziom kulturalny naszego kraju, to i ochrona kolejowa powinna tracić swą rację bytu.

Prem. Bartel w sposób tak barwny powiędział na temat wyszkoleniowy. Muszę stwierdzić, że nie chodzi tu o nazwę centrum wyszkolenia w Legionowie. Rozumiem, że są požądane kursy, jakie istnieją we wszystkich państwach, mających dobrze zorganizowane kolejnictwo, a jakich my do tej pory nie mieliśmy. Dotychczas przy wszystkich dyrekcyjach brało się ludzi i szkoliło się ich w bardzo ciężkich warunkach, dzięki temu, że był to okres kryzysu, w którym przewozy bardzo słaby.

### Wiedza w służbie urody.

W ostatnich czasach oddała wiedza lekarska nowoczesnej kosmetyce nową broń do walki ze starością: VITAHORM-ANTIBA, olejek w ampułkach. Jak wiadomo, witaminy chronią tkanki skóry od zaniku, zaś hormony pobudzają czynności jej gruczołów. VITAHORM, zawierając zgęszczony płyn witaminowo-hormonalny, przyczynia się do ożywienia komórek skóry, czyniąc ją świeżą i odporną na zmarszczki.

# Druga narada z delegacją żydowską

## Min. kolonii Macdonald zapoznał Żydów z żądaniem Arabów Arabowie domagają się zniesienia mandatu i zawieszenia imigracji Żydów

LONDYN, 10 lutego.

Dziś przed południem w ramach konferencji palestyńskiej odbyło się drugie z kolei posiedzenie z delegacją żydowską. Ze strony brytyjskiej w posiedzeniu wzięli udział minister kolonii Macdonald i parlamentarny podsekretarz stanu spraw zagranicznych Butler, ze strony żydowskiej brała udział pełna delegacja w składzie około 20 osób.

Dzisiejsze posiedzenie poświęcone było dyskusji nad deklaracją, złożoną na pierwszym posiedzeniu przez dra Weizmana. W toku przeszło dwugodzinnych obrad minister Macdonald poczynił szereg uwag w związku postulatami Weizmana, i domagając się pewnych wyjaśnień. Ze strony żydowskiej odpowiadał przeważnie prezes palestyńskiej egzekutywy żydowskiej Ben Gurion. Dyskusje dzisiejsze dotyczyły raczej zasad deklaracji żydowskiej a nie jej szczegółów. Min. Macdonald przedstawił delegatom żydowskim postulaty arabskie, zaznając, że delegację żydowską z deklaracją, złożoną wczoraj przez Arabów.

Spodziewają się, że po dzisiejszym wyjaśnieniu zasad następnego posiedzenie z delegacją żydowską, które wyznaczono zostało na poniedziałek po południu dotyczyć już będzie szczegółów deklaracji żydowskiej, przy czym oczekiwane jest, że obie delegacje, zarówno żydowska jak i arabska, zgodzą się ograniczyć swój skład liczebny dla dyskusji nad szczegółami, tak, aby obrady mogły się toczyć w szybszym tempie.

W sobotę po południu odbędzie się posiedzenie z delegacją arabską.

# Kredyty na zakup bawełny i miedzi.

## uzyskała Polska w Stanach Zjednoczonych

Agencja „Iskra“ dowiaduje się z ministerstwa skarbu, że w końcu ub. roku radca finansowy ambasady polskiej w Waszyngtonie, p. Janusz Żółtowski, przeprowadził rozmowy z Export and Import Bank, w rezultacie których bank ten zgodził się na otwarcie kredytów w wysokości 6 milionów dolarów na zakup bawełny i miedzi. W roku bieżącym kredyt ten zostanie wykorzystany do wysokości 2 milionów dolarów.

Export and Import Bank w Waszyngtonie, który jest bankiem rządowym, udzielił Polsce kredytu po raz pierwszy i po raz pierwszy w ogóle w swej działalności udzielił kredytu na zakup miedzi.

Kredyty te będą rozdzielane polskim importerom bawełny i miedzi, których zobowiązania będą musiały być opatrzone w gwarancję Banku Gospodarstwa Krajowego.

# Katastrofa samochodu policyjnego w Pa'lestynie

## eskortującego na lotnisko pasażerów „Lotu“

Jerozolima, 10 lutego. W pobliżu Lydda, niedaleko lotniska cywilnego podczas eskortowania pasażerów Lotu, wydarzyła się dziś katastrofa z żydowskim samochodem policyjnym, która pociągnęła za sobą śmierć policjanta-Żyda służby pomocniczej. Pragnąc uniknąć przejechania młodego Araba, który niespodziewanie wybiegł

na drogę, szofer tak niefortunnie pokierował samochodem, że wóz się wywrócił. Policjant Jechezkiel Ben-Szałom, lat 27, został zabity na miejscu. Ciężko ranni są dwaj żydowscy policjanci służby pomocniczej Samuel Frenkel i Eirałim Eisenstein. Lekkie poranienia odnieśli czterej policjanci żydowscy i jeden angielski.

LONDYN, 10 lutego.

(PAT) Sekretariat konferencji palestyńskiej podał do wiadomości prasy streszczenie deklaracji arabskiej, złożonej w dniu wczorajszym na posiedzeniu konferencji przez głównego przedstawiciela Arabów palestyńskich, Jemal Husseim. Określa on sprawę arabską jako sprawę oczywistą dla każdego sprawiedliwego, opartej o naturalne prawa narodów, pragnących posiadać swój własny kraj i żyjących naturalnie dążenia zabezpieczenia własnej niepodległości, którą pragną rozwijać w wolności i w zgodzie z własnymi tradycjami. Arabom nie dano niepodległości, przyrzeczonej w zobowiązaniach rządu brytyjskiego z 1915 z udziałem Arabów w doprowadzeniu do zwycięstwa mocarstw sołusznicych, a mandat, narzucony Arabom, stanowi jaskrawe pogwałcenie nie tylko przyrzeczeń brytyjskich i własnych praw naturalnych Arabów, lecz również prawa do niepodległości politycznej, przyznanej Arabom w pakcie Ligi Narodów.

Jemal Husseim rozwoził się długo nad sprawą Palestyny żydowskiej i oświadcza, że Arabowie nigdy nie uznali i nigdy nie uznają deklaracji Balfoura lub zasady mandatu. Deklaracja Balfoura zawierała przyrzeczenia, do których W. Brytania nie była upoważniona bez zgody Arabów i które w ogóle były nieważne, ponieważ stały w sprzeczności z udzielonymi przed tym i wiążącymi zobowiązaniami brytyjskimi wobec Arabów.

Arabowie żądają zadośćuczynienia, sprawdzającego się do uwzględnienia następujących czterech zadań: 1) prawa Arabów do całkowitej niepodległości ich kraju; 2) zaniechania wszelkich usiłowań utworzenia żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie; 3) zniesienia mandatu i zastąpienia go przez traktat, podobny do traktatu zawartego między W. Brytanią a Irakiem i 4) stworzenia w Palestynie państwa suwerennego, zawieszenia imigracji Żydów do Palestyny i zaniechania sprzedaży ziemi palestyńskiej w ręce żydowskie.



# P. Prezydent i Marsz. Śmigły Rydz w Sejmie

## Dwudziestolecie parlamentu polskiego. — Przebieg uroczystego posiedzenia

WARSZAWA, 10 lutego.

Dzisiejsze posiedzenie sejmu, poświęcone upamiętnieniu 20-jej rocznicy otwarcia sejmu ustawodawczego przez Naczelnika Państwa, Józefa Piłsudskiego, miało charakter wyjątkowo uroczysty.

Uroczysty charakter ten podniesiony został jeszcze przez fakt przybycia do sejmu na posiedzenie

**PANA PREZYDENTA RZPLITEJ ORAZ MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA.**

Pan Prezydent Rzplitej przybył dziś poraz pierwszy do gmachu przy ulicy Wiejskiej. Przygotowania na przyjęcie Pana Prezydenta trwały w sejmie już od paru dni. Obok łoża Głowy Państwa urządzono specjalny gabinet. Kuluary przybrane były zielenią, a wzdłuż ścian rozstawione były znicze elektryczne.

Przed godz. 11 rano rozległ się dzwonek, po którym postawie zaczęli zajmować miejsca. O 11-ej sala sejmu była już całkowicie wypełniona. Na ławach rządu zasiadli wszyscy ministrowie i podsekretarze stanu w kopiele, za wyjątkiem p. premiera, który zajął łożę obok łoża Pana Prezydenta Rzplitej.

Ławy dla senatorów oraz łoża senatu na galerii zajęte były do ostatniego miejsca. Szczelnie wypełnione były również łoża dyplomatyczna i galeria dla publiczności oraz łoża prasowa, **W KTÓREJ USTAWIONO OLBRZYMIĘ JUPITERY,**

sużące do oświetlenia sali w chwili dokonywania zdjęć kinematograficznych. W łoży rządowej miejsce zajmowane zwykle przez p. premiera, zajął p. wicepremier inż. Kwiatkowski.

O godz. 11.05 marszałek sejmu, prof. Makowski w otoczeniu wicemarszałków, dyrektora biura sejmu, szefa sekretariatu marszałka sejmu i sekretarza marszałka sejmu, oczekiwali przybycia Marszałka Śmigłego Rydza w hallu głównym. Do hallu głównego przybył również p. wicepremier Kwiatkowski.

P. Marszałek Śmigły Rydz przybył do gmachu sejmu o godz. 11.10, witany w hallu przez marszałka sejmu oraz wicepremiera, po czym w towarzystwie marszałka sejmu, wicemarszałków i wicepremiera udał się do gabinetu rady ministrów, gdzie oczekiwał na przybycie Pana Prezydenta Rzplitej.

O godz. 11.15 Pan Prezydent Rzplitej w towarzystwie p. premiera oraz adiutantów, podjechał pod główne wejście. Pan Prezydent, poprzedzony przez komendanta straży marszałkowskiej, prowadzony przez marszałka sejmu, w otoczeniu wicemarszałków udał się do gabinetu rady ministrów. Po przywitaniu z Marszałkiem Śmigłym Rydzem, marszałkiem senatu, sen. Miedzińskim, p. wicepremierem Kwiatkowskim, szefem OZN gen. Skwarczyńskim, Pan Prezydent Rzplitej wraz z Marszałkiem Śmigłym Rydzem „przeprowadzeni zostali przez marszałka sejmu wraz z premierem i otoczeniem przez hall marszałkowski,

**GDZIE CZTEREJ TRĘBĄCZE PRZYWITALI GŁOWĘ PAŃSTWA FANFARA,**

— do gabinetu przy łożu Pana Prezydenta Rzplitej.

Marszałek sejmu otworzył posiedzenie o godz. 11.20. Po otwarciu Pan Prezydent Rzplitej i Marszałek Śmigły Rydz weszli do łoża Pana Prezydenta, zajmując miejsca w dwóch fotelach, ustawionych przed balustradą łoża.

Za Panem Prezydentem i Marszałkiem Śmigłym Rydzem stanęli gen. Schally, szef domu wojskowego Pana Prezydenta, dyrektor kancelarii cywilnej Pana Prezydenta Łebkowski, płk. Strzelecki oraz adiutant Pana Prezydenta, płk. Hartman. Premier zajął miejsce w łożu obok Pana Prezydenta.

Przybyciu Pana Prezydenta rozległ się na sali trzykrotny okrzyk ku czci Głowy Państwa oraz brawa, po czym rozległ się również trzykrotny

okrzyk ku czci Pana Marszałka Śmigłego Rydza.

Po zajęciu miejsc przez dostojnych gości, Marszałek sejmu prof. Makowski przywitał w krótkich słowach Pana Prezydenta i Marszałka Śmigłego Rydza, po czym znowu rozległy się okrzyki i brawa.

Z kolei marszałek sejmu **POWIADOMIŁ IZBĘ O ZGONIE PAPIEŻA, PIUSA XI.**

Przemówienia marszałka sejmu wysłuchał stojąc, po czym zaległa chwila ciszy.

Następnie marszałek sejmu wygłosił krótkie przemówienie ku uczczeniu 20-letnia sejmu Rzplitej, oświadczając:

Zanim przystąpimy za chwilę do naszych codziennych czynności i radzić będziemy o uporządkowaniu stanu praw

## Okręt podwodny „Orzeł” w Gdyni

### Uroczystości w związku z przybyciem nowego okrętu marynarki wojennej

Gdynia, 10 lutego.

Dziś o godz. 10 rano zawinał do basenu Prezydenta w Gdyni OKRĘT PODWODNY R. P. „ORZEŁ”, ufundowany w dwóch trzecich ze składek społeczeństwa polskiego.

Jako przedstawiciel PANA PREZYDENTA RZPLITEJ na uroczystość tę przybył INSPEKTOR ARMII, GENERAL BRONI, KAZIMIERZ SOSNKOWSKI protektor LMK, który dokonał odsłonięcia tablicy, upamiętniającej, że stał się powstał ze składek społeczeństwa.

W chwili przybycia gen. Sosnkowskiego na wybrzeże, na którym zgromadziły się nieprzebrane tłumy, kompania honorowa sprezentowała broń, a dowódca jej złożył przedstawicielowi Pana Prezydenta Rzplitej raport.

Przemówienie powitalne wygłosił p. GEN. KWASNIEWSKI, prezes Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Następnie wygłosił przemówienie GEN. SOSNKOWSKI kończąc je życzeniami dla okrętu podwodnego „Orzeł” i okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rze-

czego na ziemiach odzyskanych, o wzmożeniu naszej obronności w powietrzu, o budżecie Rzeczypospolitej, udośćkonale? niu jej praw publicznych i prywatnych i o innych ważnych sprawach, powiedział sobie jeszcze:

W dwudziestą rocznicę odrodzenia sejmu w obliczu nieśmiertelnej pamięci Józefa Piłsudskiego, w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, w obecności Naczelnego Wodza i przed całym narodem oświadczamy dziś, że sejm polski wielkość swego obowiązku rozumie i uczyni wszystko, aby mu sprostać.

O godz. 11 min. 45 marszałek sejmu otworzył obrady nad 1-yim punktem porządku dziennego, a mianowicie nad sprawą wozdaniem komisji prawniczej o rzado-

czypospolitej Polskiej, podchwyconym przez zebranych. Orkiestra odegrała hymn narodowy.

W odpowiedzi zabrał głos KONTRADMIRAŁ ŚWIRSKI, szef kierownictwa marynarki wojennej, składając podziękowanie za życzenia, które gen. Sosnkowski złożył dla niej, a specjalnie dla okrętu „Orzeł”.

Kończąc, kontradmirał Świrski podziękował wszystkim, którzy się przyczynili swymi ofiarami i wysiłkami do uzyskania środków na budowę okrętu „Orzeł” i stwierdził, że dzieło dzisiejsze stał się nowym bodźcem do nieustannej pracy w oparciu o wolę najwyższych zwierzchników, z którymi działalność Ligi Morskiej i Kolonialnej jest nierozdzielnie związana.

Po wzniesieniu okrzyków na cześć PANA PREZYDENTA RZPLITEJ I MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA, orkiestra odegrała hymn narodowy.

Na tym podyniosła uroczystość została zakończona.

## Boliwia zawiesiła imigrację

### Wszystkie wize wydane wysiedleńcom zostały unieważnione

Warszawa, 10 lutego.

W dniu dzisiejszym nadeszła do Warszawy wiadomość, że rząd boliwijski unieważnił wszystkie wize turystyczne wydawane wysiedleńcom z Niemiec, nie tylko przez konsulaty boliwijskie w Polsce, ale i w całym szeregu innych krajów.

Wielu wysiedleńców, którzy mieli wsiąść na okręty, płynące do Boliwii, zostało na skutek telegraficznych instrukcji rządu boliwijskiego wysadzonych z powrotu na ląd, tracąc nie tylko opłaty uiszczane za wize, ale karty okrętowe.

Depesza rządu boliwijskiego, zamykająca zupełnie ruch turystyczny, nie mówiąc już o ruchu emigracyjnym, zamkniętym od dłuższego czasu, wywołała wielkie poruszenie wśród wysiedleńców, znajdujących się w Polsce, jeżeli wziąć pod uwagę, że na terenie samej tylko

Warszawy znajduje się większa grupa wysiedleńców, którzy mieli nie tylko wize, ale i karty okrętowe.

W sprawie powyższej podjęto interwencję u rządu boliwijskiego, by wpuścić na teren republiki tych, którym konsulaty boliwijskie wize już wydały oraz tych, którzy są już w posiadaniu kart okrętowych.

Zamknięcie Boliwii dla ruchu turystycznego nastąpiło rzekomo na skutek wielkiego napływu turystów wysiedleńców, którzy następnie pozostawali w kraju.

Boliwia po decyzji, zamykającej ruch turystyczny bez ograniczenia, przestała być na razie jedynym krajem Ameryki Południowej, który przedstawiał do ostatniej chwili pewne możliwości emigracyjne dla uchodźców i wysiedleńców żydowskich.

## Zajścia na granicy sowiecko-mandżurskiej

Tokio, 10 lutego

Agencja Domei donosi z Szankingu: W czwartek popołudniu około 30-tu kawalerzystów sowieckich ostrzelało od cieków sowiecko-mandżurskiej granicy w pobliżu Tungningu (prow. Mutankiang) raniąc celników japońskich. Celnicy ci byli w drodze do miejsca spotkania z reprezentantami Z. S. R. R., którzy mieli zwrócić bydło uprowadzone przez żołnierzy sowieckich z okolic Tungningu. Mandżurskie ministerstwo spraw zagranicznych złożyło w tej sprawie ostry protest u władz sowieckich.

## Min. Beck wygłosi expose w dniu 18 b.m.

Warszawa, 10 lutego.

(PAT) Minister spraw zagranicznych p. Józef Beck wygłosi dnia 18 b.m. o godzinie 11-ej na posiedzeniu komisji spr. zagr. sejmu expose o polityce zagranicznej Polski.

## Japończycy zajęli wyspę Hainan

Tokio, 10 lutego

(PAT) Desant japoński wylądował na wyspie Hainan. W krótkim czasie wyspa została obsadzona niemal bez oporu Chińczyków.

wym projekcie ustawy o uporządkowaniu stanu prawnego na ziemiach odzyskanych.

Projekt ten referował poseł Deryng (OZN). Po referacie, marszałek sejmu zarządził półgodzinną przerwę w posiedzeniu.

Pan Prezydent Rzplitej oraz Marszałek Śmigły Rydz w towarzystwie premiera opuścili galerię sejmową, udając się do gabinetu przy łożu premiera, do którego przybył również marszałek senatu, marszałek sejmu, wicepremier, rząd w komplecie, szef OZN, gen. Skwarczyński oraz wicemarszałkowie sejmu.

Po krótkim cercle w gabinecie Pana Prezydenta Rzplitej, Pan Prezydent, Marszałek Śmigły Rydz i p. premier w otoczeniu osób, które przybyły do gabinetu, opuścili gmach sejmu, przechodząc przez hall marszałkowski, gdzie trębacze odegrali znowu fanfary.

Pan Prezydent Rzplitej po pożegnaniu się z Marszałkiem Rydzem Śmigłym i marszałkiem sejmu, członkami rządu i otoczeniem, odjechał samochodem w towarzystwie p. premiera. Następnie opuścił sejm Marszałek Rydz-Śmigły.

O godz. 12.40 marszałek sejmu wznosił posiedzenie, na którym rozpatrzono sprawy objęte porządkiem dziennym.



Odkąd wygląd jej się zmienił, cera zaś stała się czysta i świeża — pozyskała jego względy. Ładną cerę osiągnąć można szybko przez stałe stosowanie kremu biologicznego

## EUKUTOL

UWAGA! Wspaniałego srebrnego lisa można otrzymać biorąc udział w konkursie „EUKUTOLU”. Zwracajcie uwagę na ogłoszenia konkursowe!

## Napad bandycki na mieszkanie bankiera w Warszawie

Warszawa, 10 lutego.

Dziś o godzinie 11 wieczorem dwaj bandyci, jeden przebrany za funkcjonariusza pocztowego, drugi w masce twarzą, wtargnęli do mieszkania bankiera Kaufmana przy ul. Meizelsa i pod groźbą rewolwerów zażądali wydania pieniędzy i kosztowności.

Syn Kaufmana, Aron, stawiając opór pastnikom, przy czym wywiązała się walka, w czasie której młody Kaufman ugodzony został łomem żelaznym w głowę.

Mimo, iż ociekał krwią, dobiegł do okna, wybił szyby i wszczął alarm. Na skutek tego bandyci zbiegli.

Powiadomiona policja wdrożyła dochodzenia i zarządziła obtawę w okolicy.

## Nieście pomoc najbiedniejszym



**7 dniów Łodzi**

Dnia 11 lutego 1905 roku w Łodzi uka-  
zała się odezwa postępowej młodzieży  
szkół średnich Królestwa Polskiego, wy-  
wołująca młodzież do wystąpienia wobec  
Moskale w szkole z szeregiem postulatów  
w rezultacie do porzucenia wynarada-  
wiającej szkoły rosyjskiej.

Między inn. odezwa wysuwała postu-  
laty wprowadzenia do szkoły języka pol-  
skiego jako wykładowego, samorządu  
szkolnego, kontroli społeczeństwa pol-  
skiego nad szkoła, zniesienia systemu  
politycznego w szkole, jak szpiclowanie,  
denuncjowanie i t. p.

W poszczególnych klasach zgłaszali  
się na lekcjach do dyrektorów grupy  
ważniejszych uczniów i przedkładali  
władzy szkolnej owe postulaty, zapowia-  
dając jednocześnie opuszczenie szkoły aż  
do czasu uwzględnienia tychże żądań.  
Na terenie Łodzi strajk szkolny objął oba  
gimnazja rosyjskie, meskie i żeńskie,  
oraz popularne uczelnie łódzkie, rosyjską  
miejską szkołę tak zw. Aleksandrówkę  
i szkołę przemysłową („przemysłówkę“).

# Papież Pius XI był gościem Łodzi

## Przybył do naszego miasta w roku 1920 w charakterze Nuncjusza Stolicy Apostolskiej. — Dostojnego Gościa powitali wówczas prezydent Rzewski i wiceprezydent Faterson

Zmarły wczoraj rano Ojciec Świę-  
ty Pius XI był w roku 1920 gościem na-  
szego miasta.

Papież Pius XI przybył do Łodzi ja-  
ko Monsignor Ratti, pierwszy Nuncjusz  
Stolicy Apostolskiej w Warszawie, na  
dwa lata przed wstąpieniem na tron wa-  
tykański, to jest w maju 1920 roku.

Mgra Rattiego przybyłego w maju  
1920 do naszego miasta, powitali JE ks.  
arcybiskup Kakowski, ks. prałat Tymie-  
niecki (późniejszy biskup), przedsta-  
wicieli władz z gen. Olszewskim, komisa-  
rzem rządu Łyckim i prezydentem mia-  
sta Rzewskim na czele. Mgr. Ratti za-  
bawił w naszym mieście dwa dni, obec-  
ny był na uroczystych nabożeństwach  
we wszystkich niemal kościołach kato-  
lickich Łodzi, przy czym specjalne nabo-  
żeństwa odbyły się w kościele św. Sta-  
nysława, będącym dzisiaj katedrą,  
u św. Krzyża i w kościele na Sta-  
rym Mieście. Odwiedził Dostojny Gość  
Ratusz, Resursę Rzemieśniczą oraz sze-  
reg instytucji społecznych i oświate-  
wych.

Na ratuszu witali Mgra Ratti prezy-  
dent Rzewski w języku polskim a wice-  
prezydent inż. Faterson w języku włos-  
kim, czym Dostojny Gość był szczegó-  
lnie wzruszony.

Nigdzie indziej jak właśnie w Łodzi  
wypowiedział Mgr Ratti, późniejszy  
Ojciec Święty wielkopomne słowa:

„JESTEM PRZYJACIELEM POL-  
SKI... JESTEM GOTÓW TU CAŁE  
ŻYCIE POZOSTAĆ, A NAWET NIC  
NIE MIAŁBYM PRZECIW TEMU,  
ABY NA WASZEJ ZIEMI ZŁOŻONO  
KOŚCI I PROCHY MOJE. UKOCHA-  
LEM WASZĄ PIĘKNĄ OJCZYZNĘ,  
Z RACJI POLSKI ZOSTAŁEM BIS-  
KUPEM, W POLSCE ZOSTAŁEM  
KONSEKROWANY NA BISKUPA  
PRZEZ BISKUPÓW POLSKICH...  
JA JESTEM WŁAŚCIWIE BISKU-  
PEM POLSKIM...“

Do dziś znajduje się na ulicy Młynar-  
skiej, na Bałutach, altanka, w małym  
ogródku mieszczącego się tam stowa-  
rzyszenia społecznego; w altance tej spo-  
żywał Dostojny Gość podwieczorek,  
rozpytując o życiu najbiedniejszej Łodzi,  
robotników, rzemieślników, pytając o  
stosunki narodowościowe i wyznanio-  
we.

Mgr Achilles Ratti przybył do Polski  
jako specjalny wysłannik Ojca Św.; do-  
piero w lipcu 1919 roku mianowany zo-  
stał Nuncjuszem Solicy Apostolskiej;  
był on jedynym dyplomata w Polsce,  
który nie ułakł się nawały bolszewic-  
kiej, lecz, wierząc w Polskę i Polaków,  
nie uszedł z Warszawy do Poznania w  
pamiętne dni sierpniowe 1920, pozostał  
w stolicy w momentach najgorętszych.

Papież Pius XI o Łodzi zawsze pa-  
mątał, czemu dawał wyraz w różno-  
wacach z wycieczkami polskimi w Waty-  
kanie. J. W.

## Sprawa subwencji dla teatrów

### będzie omawiana na najbliższym posiedze- niu rady miejskiej

W dniu wczorajszym przedstawicie-  
le frakcji radzieckiej PPS udali się do  
zarządu miejskiego, do wiceprez. Pa-  
czka, prosząc o wyjaśnienie w sprawie  
subsydiów dla łódzkich teatrów miej-  
skich, interesując się zwłaszcza dodat-  
kową subwencją w wysokości 110.000  
złotych.

frakcji radzieckiej PPS i klasowych  
związków zawodowych, na którym m.  
in. poruszona była sprawa dodatkowej  
subwencji dla teatru miejskiego. Wypo-  
wiedziano się przeciwko tej subwencji  
i polecono prezydium frakcji, by zebra-  
ło dalsze materiały, dotyczące subwen-  
cjonowania teatrów miejskich, celem  
zrobienia z tego odpowiedniego użytku  
na posiedzeniu rady miejskiej.

Delegacja, po wysłuchaniu wyjaś-  
nień wiceprez. Pačzka oświadczyła, że  
przeciwna jest tej uchwałę magistratu  
i sprawę tę poruszy na najbliższym po-  
siedzeniu rady miejskiej.

Następnie frakcja rozpatrywała spra-  
wę budżetu miasta i ukończenia  
się poszczególnych komisji radziec-  
kich. (i)

Wieczorem odbyło się posiedzenie

# Parlamentarzyści łódzcy u p. premiera

## Delegacja przedłożyła postulaty łódzkich pracowników państwo- wych. — Przed likwidacją zatargu w przemyśle pończoszniczym

Delegacja pracowników państwo-  
wych z Łodzi przyjęta została wczoraj  
przez p. premiera gen. Sławoj-Składkow-  
skiego, któremu przedłożyła postulaty  
w sprawie przyznania pracownikom  
państwowym wszystkich kategorii w  
Łodzi dodatku wielkomięjskiego.

Delegacja, na czele której stanęli se-  
natorzy Wasilewski i Wilczyński oraz  
posłowie Dutkiewicz, Wadowski i Wy-  
myślowski, wzięła p. premierowi me-  
moriał, szczegółowo uzasadniający wy-  
luszczony postulat. W odpowiedzi p.  
premier Sławoj - Składkowski oświad-  
czył, że zbada dokładnie tę sprawę i  
poważnie decyzyje.

Wczoraj odbyła się w okręgowej in-  
spekcji pracy konferencja w sprawie no-  
wego układu zbiorowego dla pracow-  
ników autobusów międzymiastowych. Po  
wysłuchaniu opinii obu stron insp. Wy-  
rzykowski, jako arbiter, wyda orzecz-  
nie w czwartek, 16 bm.

Ministerstwo opieki społecznej już  
powołało komisję rozjemczą dla zli-  
kwidowania zatargu w przemyśle poń-  
czoszniczo - kotonowym w Łodzi i wy-  
dania orzeczenia, zastępującego układ  
zbiorowy. W skład komisji wejdą rad-  
ca ministerialny Węgierow jako prze-  
wodniczący, następnie przedstawiciele  
ministerstwa przemysłu i handlu oraz  
sprawiedliwości wreszcie 4 ławnicy. —  
Komisja zbierze się w przyszłym tygo-  
dniu.

Wczoraj, w wyniku rokowań, na-  
stąpiła częściowa likwidacja strajku  
chałupników - bielizniarzy. Całkowita  
likwidacja strajku nastąpi w dniach naj-  
bliższych. (i)

## Nowy regulamin egzaminów

### dla eksternistów obowiązować zacznie we wrześniu

Ogłoszony został specjalny regula-  
min egzaminów dojrzałości dla eksterni-  
stów. Nowy regulamin nie będzie jeszcze  
obowiązował tych kandydatów, którzy  
zdawać będą w okresie zimowym 1939  
roku, ale już tych, którzy zdawać będą  
we wrześniu 1939 r.

Dla wszystkich kuratorów szkółnych  
ustanowiono trzy terminy wnoszenia  
podań dla pragnących składać egzaminy  
dojrzałości w charakterze eksternistów:  
do dnia 15 kwietnia, 15 sierpnia i 15 gru-  
dnia każdego roku.

Jeśli chodzi o inowację, w pierw-  
szym rzędzie wymienić należy, że daw-  
ny egzamin wstępny, zredukowany zo-  
stał do konieczności złożenia egzaminu  
z zakresu gimnazjum nowego typu. Od  
złożenia tego egzaminu uwolnieni będą  
ci, którzy przedłożą świadectwo 6 klas  
dawnego typu. Równocześnie umożli-  
wiono eksternistom kilkakrotne składa-  
nie egzaminów dojrzałości bez ograni-  
czeń. Dotychczas wolno było zdawać  
egzamin tylko dwa razy.

Eksternistów, składających egzami-  
ny na wydziale humanistycznym obowią-  
zywać będą egzaminy piśmienne z języ-  
ka polskiego, łaciny, obcego-nowożyt-  
nego, z matematyki i historii. Egzamin  
ustny składać się będzie z tych samych  
przedmiotów oraz religii, zagadnień ży-  
cia społecznego, biologii, fizyki z che-  
mii, propedeutyki i przysposobienia woj-  
skowego.

Na wydziale klasycznym do wymie-  
nionych przedmiotów dochodzi w n.iej-  
scej matematyki — język grecki. Na wy-  
dziale matematyczno-fizycznym: przy-  
rodniczym, kosztem łaciny i historii be-  
dzie egzamin z rysunków. (i)

Trzecią inowacją jest obowiązek  
przedkładania przez kandydatów któ-  
rzy nie odbyli służby wojskowej za-  
świadczenia z ukończenia kursu przy-  
sposobienia wojskowego.

# Nieście pomoc najbiedniejszym

Popularny w świecie fotograficznym  
p. Marek Garfinkel został ostatnio od-  
znaczony Złotym Krzyżem Zasługi za  
działalność na polu popularyzacji foto-  
grafii w Polsce.

**KRONIKA**

Luty 11 Sobota

Dzień Scholastyki	Jutro
Objaw. NMP	
Wschód słońca	7,00
Zachód słońca	16,40
Wschód księżyca	1,21
Zachód księżyca	10,28
Długość dnia	9,29
Przybyło dnia	1,59

## Żałoba w Łodzi

### z powodu zgonu Papieża Piusa XI

W związku ze zgonem Ojca Św., Pa-  
pieża Piusa XI, władze administracyjne  
m. Łodzi wydały wczoraj szereg zarząd-  
zeń.

M. in. wydano zarządzenie, aby na  
złotych państwowych, samorządow-  
ych i instytucji prawnie - publicznych  
wieszane zostały flagi państwowe z  
czarnymi kokardami na znak żałoby.  
Następnie zakazane zostały wszelkie  
zabawy publiczne, taneczne i karnawa-  
lowe, od dnia wczorajszego do dnia po-  
grzebu Ojca Św.

Równocześnie Kuria Biskupia w Ło-  
dzi odwołała wszystkie nabożeństwa i  
akademie, które, z racji rocznicy pan-  
owania Zmarłego Papieża na stolicy Pio-  
trowej wyznaczone były na niedzielę,  
12 b. m.

Kuria Biskupia wydała też orędzie  
do wiernych, w którym podkreślając  
smutek jaki okrył wszystkich z powo-  
du zgonu Wielkiego Papieża i Wielkie-  
go Przyjaciela Polski, nawołuje do ża-  
łoby i wstrzymania się od wszelkich  
zabaw, nieprzystojnych w tak poważnej  
chwili.

## Lista ofiar roślin

Pierwszy ścigacz darem Łodzi  
Lista ofiar na ścigacza Okręgu Łódzkiego  
im. wicepremiera inż. E. Kwiatkowskiego roślinie  
niemal z każdą godziną. Hasło „pierwszy ścigacz  
darem Łodzi“ niewątpliwie do września r. b.  
przyoblecze się w stalowe kontury morskiego  
potworka...

Jak się dowiadujemy, dyrekcja i pracownicy  
firmy „S. Jelin i Rudomin Sp. Akc.“ zaofiarowali  
i proc. od poborów miesięcznych w ciągu całego  
1939 roku. Pierwsza składka za miesiąc styczeń  
w wysokości zł. 114,30 już została przekazana na  
konto P.K.O. 42.008. Notujemy również patrio-  
tyczną ofiarę 100 proc. inwalidy wojennego, p. Fe-  
liksa Kamińskiego, który mimo ciężkich warun-  
ków życiowych ofiarował zł. 100 na budowę ści-  
gacza. Taki odruch winien rozpałić ofiarnością  
najbliższe serca.

## Osobiste

Popularny w świecie fotograficznym  
p. Marek Garfinkel został ostatnio od-  
znaczony Złotym Krzyżem Zasługi za  
działalność na polu popularyzacji foto-  
grafii w Polsce.

## Dyżury opiek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki:  
M. Kasperkiewicz (Limanowskiego 1), A. Rych-  
ter i B. Łoboda (11 Listopada 86), M. Zunde-  
wicz (Piotrkowska 25), S. Bojarski i W. Schatz  
(Przejazd 19), Cz. Kytel (Kopernika 26), M. Li-  
piec (Piotrkowska Nr. 193), A. Kowalski i S-ka  
(Rzgowska 147).



# Dziś otwarcie zawodów F.I.S.

## Na uroczystości przybył do Zakopanego Pan Prezydent Rzeczypospolitej

Zakopane, 10 lutego  
Pod protektoratem Pana Prezydenta Rzplitej i Pana Marszałka Śmigłego Rydzia rozpoczynają się dziś w Zakopanem narciarskie mistrzostwa świata — zawody FIS.

Do ostatniej niemal chwili przeprowadzenie zawodów stało pod znakiem zapytania, nie było bowiem śniegu. Na szczęście jednak w nocy na piątek spadł obfity śnieg. Biała powłoka śnieżna pokryła góry i tereny narciarskie, stwarzając doskonale warunki dla FIS.

Uroczystość otwarcia zawodów odbędzie się dziś o 12 w południe na stadionie narciarskim PZN na polanie pod skocznia na Krokwi, połączona z podniesieniem sztandarów Międzynarodowej Federacji Narciarskiej i Polskiego Związku Narciarskiego.

Przed trybuną, wewnątrz stadionu ustawi się kompania honorowa, zaś za podium staną ekipy poszczególnych państw ze sztandarami w porządku alfabetycznym.

Przy wejściu na stadion, powitani zostaną pp.: minister Bobkowski i prezes Międzynarodowej Federacji p. Estegard, którzy z kolei powitają Pana Prezydenta Rzplitej.

Pan Prezydent R. P. odbierze raport i przejdzie przed frontem kompanii honorowej. — Następnie orkiestra odegra hymn państwowy i zostaną wciągnięte flagi na maszt.

Następnie minister Bobkowski powita przedstawicieli państw obcych i prezesa Estegarda, po czym orkiestra odegra hymn norweski na Jego cześć. Z kolei na podium wejdzie p. prezes Estegard i wygłosi przemówienie.

Następnie Pan Prezydent ogłosi oficjalnie otwarcie mistrzostw. W tym momencie oddanych zostanie 7 strzałów i zawodnicy przedelfują przez Pana Prezydentem R. P., opuszczając stadion.

# Budowa pomnika-szkoły im. Kaniowczyków i Żeligowczyków na przedmieściu Łodzi, w Nowym Złotnie

Pod wysokim protektoratem p. gen. Wiktora Thommee, dowódcy O. K. IV, powstał komitet, który przystąpił do budowy szkoły powszechnej w Nowym Złotnie. Mieszkańcy tej miejscowości, to przeważnie b. żołnierze, robotnicy, w większości pracujący sezonowo — lub bezrobotni.

Dla ich dzieci Związek Kaniowczyków i Żeligowczyków Okręgu Łódzkiego podjął inicjatywę budowy Szkoły - Pomnika w 20-rocznicę odzyskania Niepodległości. Inicjatywa bohater-skich Kaniowczyków i Żeligowczyków znalazła żywy oddźwięk w łódzkim społeczeństwie, a wyraz tego dali zaproszeni na członków Komitetu Organizacyjnego w dniu 19. 12. r. ub., wypełniając salę Rady Miejskiej.

Zagajając zebranie organizacyjne, wiceprezes Związku Kaniowczyków i Żeligowczyków Okręgu Łódzkiego Broszkiewicz Maksymilian omówił intencje, jakimi kierowali się inicjatorzy budowy szkoły dla dzieci b. żołnierzy, którzy w Pułku „Dzieci Łódzkich” pod dowództwem Pana Generała Thommee odpierali bohater-sko wrogów w roku 1920, po czym zaprosił na przewodniczącego obrad Pana Generała Dindorfa - Ankowicza Franciszka, oraz do stołu

prezidiálnego P. P. płk. dypl. Bolesławicza Mariana, płk. dypl. Bartaka Piotra, ppłk. Lalcewskiego Bronisława, ppłk. lek. dr. Michałowski-go Władysława, Starostę Powiatowego mgr. Denysa Franciszka i insp. szk. Ochędalskiego Henryka.

Zebrał przedstawicieli władz, przemysłu i handlu oraz innych dziedzin życia łódzkiego, jako członkowie komitetu organizacyjnego, powołał pod przewodnictwem p. ppłk. Lalcewskiego Bronisława, dowódcy pułku „Dzieci Łódzi” komitet wykonawczy, w skład którego weszli pp. generałowa Dindorf - Ankowiczowa Anna, starosta powiatowy mgr. Denys Franciszek, dyrektor Hertel, wiceprezes Broszkiewicz Maksymilian, kpt. Szwaba Tadeusz i kpt. Bukowiecki Wacław.

Pierwszy etap prac organizacyjnych został dokonany i w najbliższym czasie komitet wykonawczy poinformuje prasę i jej czytelników o przebiegu budowy, dając możność wzięcia udziału w tym zbożnym dziele całemu społeczeństwu, któremu nie obce są losy młodocianych obywateli — przyszłych żołnierzy Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

# Dwie katastrofy na jezdni Auta ciężarowe wjechały na wozy chłopskie. Szoferów zatrzymano

W Rudzie Pabjanickiej koło posesji przy ul. Staszica 41 wydarzyła się wczoraj ciężka katastrofa na jezdni.

W kierunku Pabjanic jechał bezkoczowozem 42-letni Antoni Szczesic, zam. we wsi Żakowice. Samochód półciężarowy wjechał na wóz, rozbił go, nieczyściłości wylały się, a Szczesic wypadł z koła, dostał się pod koła swego wozu i doznał obrażeń głowy i złamania nogi.

Rannego przewieziono w stanie ciężkim do szpitala.

Szifer, Abram Majer Huberman z Be...

chatowa, próbował zbiec, został jednak zatrzymany.

Podobny wypadek zdarzył się na szosie koło wsi Kletnia w powiecie radomszczańskim.

Zdążający z Piotrkowa do Radomska samochód ciężarowy kierowany przez szofera Jana Klusę, wpał na wóz chłopski. Wskutek zderzenia koń został zabity, a 48-letnia Zofia Dąbrowska, upadając, doznała ciężkich obrażeń i została przewieziona do szpitala. Szofer został zatrzymany. (1)



## Polska—Węgry 3:0 (1:0, 1:0, 1:0)

Zurych, 10 lutego  
Hokeiści polscy, wyeliminowani z finałowych rozgrywek o mistrzostwo świata, rozegrali wczoraj powtórną mecz z Węgrami o piąte miejsce. Spotkanie zakończyło się powtórny zwycięstwem Polski w stosunku 3:0. Polacy zdobyli w każdej tercji po jedną bramkę. Gra była zasadniczo wyrównana.

W finałowych spotkaniach Kanada pokonała Szwajcarię w wysokim stosunku 7:0 (2:0, 4:0, 1:0), przyczyniając się do zwycięstwa Szwajcarzy wystąpił bez obu kolarzów braci Catini.

W drugim spotkaniu Ameryka pokonała Czechosłowację po drugiej próbie, zdobywając w siódmej minucie jedyną bramkę meczu.

W turnieju pocieszenia Włochy pokonały Łotwę 2:1.

## Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy i jutrzejszy przedstawia się w Łodzi następująco:

**SOBOTA.**  
Piłka ręczna. W hali sportowej w parku im. Poniatowskiego od godz. 15.30 dalsze mecze koszykówki męskiej i żeńskiej o mistrzostwo miasta. W sali Makabi przy ul. Traugutta 1 od godz. 16-ej: mecze koszykówki męskiej o mistrzostwo klasy B.  
Kolarstwo. W lokalu ŁTK przy ul. Wólczyńskiej 139 o godzinie 20-ej uroczystość rozdania nagród kolarzom zdobytych w zawodach organizowanych przez Łódzki Okręgowy Związek Kolarski w roku 1938.

**NIEDZIELA.**  
— Pływanie. W basenie polskiej YMCA przy ul. Traugutta 3 o godz. 16-ej: treningi pływacki: ŁKS — Znicz — Boruta.  
— Szermierka. W sali Tramwajarzy przy ul. Piotrkowskiej 211 od godz. 17-ej: mecze szermiercze o mistrzostwo drużynowe okręgu: ŁKS — Tramwajarze i Poczta PW — Polscy KSi.  
— Piłka ręczna. W hali sportowej w parku im. Poniatowskiego od godz. 9-ej rano dalsze mecze koszykówki o mistrzostwo. W sali polskiej YMCA dalsze mecze w koszykówce siatkowej łódzkich szkół średnich.

**Dusik opuścił Zjednoczone**  
Poznański piłkarz Dusik, który występował w Zjednoczonych, otrzymał zwolnienie z drużyny i wraca do Poznania, gdzie wstąpił do KPW.

KINO  
**„PALACE”**  
Wielki sukces polskiej kinematografii  
**KŁAMSTWO KRYSZCZYNY**  
wg. powieści ST. KIEDRZYŃSKIEGO  
W r. gl. BARSZCZEWSKA CWIKLIŃSKA HALAMA JUNOSZA-STEPOWSKI ZNIZC SŁIWIŃSKI SAMBORSKI WOSZCZEROWICZ  
Dziś o g. 12 i 2 2 PORANKI  
Ceny od **80 gr.**

**Pomoc Zimowa — to czyn, nie słowa**

# Dwie kobiety: cesarzowa Francji i dziewczyna z ludu walczyły o serce i miłość Ferdynanda Lessepsa, genialnego twórcy Kanału Suezkiego.

Istnieją **DWIE NAMIETNOŚCI** ludzkie, często silniejsze niż wszystkie inne, silniejsze niż życie i śmierć — **MIŁOŚĆ** i żądza władzy. Wywołują one **KONFLIKTY**, oddziaływujące na bieg nie tylko prywatnego życia, **ŻYCIA JEDNOSTEK**, lecz na rozwój państw, historii. Miłość — przepiękne uczucie, które przynosi największe cierpienia i **NAJSŁODSZE ROZKOSZE** nie zna różnic stanowych. Gdy przyjdzie i ujarzmi człowieka, ma **NIEBYWAŁĄ MOC** i siłę do zwycięstwa, do pokonania największych przeszkód. Wielka, wspaniała i **POTEŻNA MIŁOŚĆ** odegrała doniosłą rolę w życiu Ferdynanda Lessepsa, twórcy kanału Suezkiego.

Na drodze jego życia stanęły dwie kobiety: **PIEKNA HRABIANKA** Eugenia de Montje, późniejsza **CESARZOWA** Francji, Eugenia i... prosta **DZIEWCZYNA Z LUDU**, Toni Pellerin, wnuczka francuskiego sierżanta. Te dwie kobiety **WALCZYŁY O SERCE** i miłość jednego ukochanego, Ferdynanda Lessepsa, wielkiego bojownika idei zblżenia narodów. Te dwie kobiety były jego natchnieniem, były twórczym jego **GENIALNYCH MYŚLI**. Walczyły o niego i dla niego. Nie dały mu zrezygnować, nie pozwoliły zaniechać myśli budowy kanału i **WIELKA ICH MIŁOŚĆ**

doprowadziła do końca wielkiego dzieła. Lecz potworny w swych skutkach straszliwy kataklizm, huragan pustynny, samum niszczy gigantyczny wysiłek setek tysięcy ludzkich rąk. W czasie okropnej burzy ginie również i Toni, której Ferdynand Lesseps tyle zawdzięczał. Ratuje życie ukochanemu, a **SAMA GINIE**. Dzielna mała Francuzka! A w dniu uroczystego otwarcia kanału Lesseps otrzymuje od cesarzowej Eugonii, jedynej kobiety, którą naprawdę kochał, **NAJWYŻSZE ODZNACZENIE**. Romantyczne dzieje wielkiej miłości znalazły wspaniałych interpretatorów w osobach: Tyrone Power (Ferdynand Lesseps), Loretty Young (cesarzowa Eugenia) i Annabelli (Toni). „S u e z” — to największy, najpotężniejszy i **NAJKOSZTOWNIEJSZY FILM ŚWIATA**.

Jest on nawrotem do dawniejszej epoki kina, do monumentalnych arcydzieł, jak „Czterech jeźdźców Apokalipsy”, „Ostatnie dni Pompei”, „Arka Noego”, „Dzięścioro Przykazań”. Dążeniem reżyzatora było dać widzowi **ILUZJĘ PRAWDY** w odtworzeniu pewnych niezwykłych wydarzeń (budowa Suez, rozbijanie skał, samum, zmiatający wszystko z powierzchni ziemi), operować masą i techniką optyczną, a zerwać z szablonem „gadulstwa”. „S u e z” imponuje **ROZMACHEM**, imponuje gigantyczną **REALIZACJĄ**, potęgą, genialną wizją niespotykanej dotąd wystawy. „S u e z” to prestiżowy film Ameryki na rok 1939! „S u e z” ukaże się już za kilka dni na ekranie kina „Rialto”!







# Do kogo należą... skradzione pieniądze?

## Złodziej domaga się przyznania mu prawa własności i skarży swą kuzynkę o... przywłaszczenie skradzionych przezeń pieniędzy

Niepowszednia i bardzo skomplikowana w samym założeniu sprawa toczyła się wczoraj przed sądem okręgowym. Złodziej występował jako poszkodowany i jako główny świadek oskarżenia, wywodząc, iż oskarżona przywłaszczyła sobie skradzione poprzednio przezeń pieniądze.

Rozprawie przewodniczył sędzia Miętkiewicz, oskarżenie wnosił prok. Anc. bronił adw. Szykgold.

Tło sprawy jest następujące:

Jeszcze w roku 1935 Leon Kurowski skradł swej pasierbicy Helenie Mruk 4.600 złotych. Poszkodowana złożyła zameldowanie w policji. Kurowski został ujęty i, postawiony przed sądem, skazany został na 8 miesięcy więzienia.

Jak się z rozprawy wczorajszej okazało, Kurowski skradzione pieniądze złożył na przechowanie w ręce swej kuzynki Kazimierzy Antczakowej, zam. w Zgierzcu.

Po opuszczeniu więzienia, mimo licznych monitów i nalegań, Antczakowa zwrócić owych skradzionych pieniędzy Kurowskiemu nie chciała. Zniecierpliwiony — Kurowski w rezultacie złożył skargę do prokuratury, w której wywodził, że Antczakowa przywłaszczyła sobie skradzione przez meldującego pieniądze.

W toku rozprawy wyszedł na jaw jeszcze inny szczegół, nie mniej niezwykły. Oto Kurowski ostatnio nawiazał serdeczne stosunki ze swą pasierbicą, tą samą, którą przed tym okradł i obecnie wspólnymi siłami dążyli do odzyskania owych pieniędzy.

## Życie powiatu łódzkiego

### Bilans robót drogowych

W roku 1938 wybudowano 21 km. nowych dróg, przeprowadzono renowację 32 km. dróg istniejących, przebudowano 7 km. dróg, razem prowadzono roboty na 60 km.

Powyższe liczby wskazują na dodatnie wyniki prac drogowych. Z roku na rok drogi w powiecie łódzkim ulegały poprawie. Dzięki pomocy finansowej Funduszu Pracy w kwocie — 464.000 złotych, Powiatowego Związku Samorządowego 400.000 złotych, oraz racjonalnemu wykorzystaniu świadczeń w naturze można było osiągnąć podane rezultaty.

Wobec zwiększonych środków finansowych na cele drogowe, jak również dzięki szlachetnej rywalizacji, jaka panowała w powiecie w roku 1938 między poszczególnymi gminami, wybudowano nowych dróg na terenach gmin: Bróćce 5.780 km., Nowosolna 3.000 km., Chołyn 2.030 km., Wiskitno 2.000 km., Czarnocin 1.500 km., Kruszów 1.200 km., Rableń 1.000 km., Bruźca 600 km., Radość 570 km., Gospodarz 400 km., Łagiewniki 100 km., Babice 100 km. Razem 18.500 km. Na terenie m. Tuszyna 1.400 km., na terenie m. Rudy - Pab. 1.100 km. Ogółem — 21 kilometrów nowych dróg.

Niezależnie od budowy nowych dróg przeprowadzono renowację 32 km. dróg wojewódzkich i powiatowych, przebudowano 4 km. nawierzchni szabrowej na brukowaną oraz ulepszone 3 km. budując nawierzchnie z kostki bazaltowej na drodze Łódź—Brzeziny i Łódź—Tomaszów odcinki po półtora km. Ogółem więc prowadzono roboty drogowe w powiecie na 60 km. Aczkolwiek jest to bardzo niewiele w stosunku do potrzeb powiatu łódzkiego, w którym bezwzględnie w jak najkrótszym czasie przynajmniej wszystkie arterie wylotowe z Łodzi winny mieć nawierzchnie ulepszone (typu cieżkiego, można mieć jednak nadzieję, że przy przeznaczeniu większych sum na roboty drogowe oraz racjonalnej gospodarce, stan dróg ulegnie znacznej poprawie.

### ODWOŁANIE AKADEMII L. M. K.

Zarząd Oddziału Grodzkiego Ligi Morskiej i Kolonialnej w Łodzi z powodu śmierci Ojca Św. odwołuje Akademię Międzyszkolną, która miała się odbyć z okazji 19-jej rocznicy doświadczenia Wojsk Polskich do morza w dniu 12 lutego rb. w sali Stowarzyszenia Śpiewaków (ul. 11 Listopada).

Natomiast nabożeństwo w kościele Garnizonowym (ul. św. Jerzego) odbędzie się o godz. 10-ej rano.

**Nieście pomoc  
najbiedniejszym**

Oskarżona do winy się nie przyznała i wywodziła, iż nie jej, lecz jej ojcu wręczył Kurowski całą sumę. Ojciec wręczył jej z tych pieniędzy 3.600 złotych na posag, ale sumę tę później zwrócił.

W sprawie tej — tak mocno splatającej sprawy sercowe z art. 257 — głoszący o kradzieży — zapadł wyrok, skazujący Kazimierę Antczak na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary. (1)

W niedzielę, dn. 12 lutego w drugą bolesną rocznicę śmierci

### B. P. RÓŻV z PERŁÓV RÓŻVCKIEJ

odbędzie się o godz. 1-ej po poł. na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne. Krewnych, przyjaciół i znajomych zawiadamia

RODZINA

Jutro w niedzielę, 12 lutego, w piątą bolesną rocznicę śmierci naszego najdroższego

### b. p. RYSIA GOLDWAGA

odbędzie się punkt. o godz. 1 p. p. nad grobem Jego nabożeństwo żałobne, o czym zawiadamiają niepokieszeni

RODZICE I BRAT.

## Kronika radiowa

POLSKIE RADIO TRANSMITUJE OTWARCIE ZAWODÓV F. I. S.

Dziś nastąpi uroczyste otwarcie świątowych mistrzostw narciarskich w Zakopanem, Polskie Radio transmituje inaugurację zawodów o godzinie 11.50. Audycja ta otworzy również w radio bezpośrednio transmisje z zawodów FIS.

W niedzielę, dnia 12 lutego będą już mogli radiosłuchacze śledzić przebieg konkurencji biegu zjazdowego, który nadany zostanie w przerwie muzyki obładowej, rozpoczynającej się o godz. 13.15 i o godz. 21.00 po Dzienniku wieczornym. W poniedziałek, dnia 13 lutego w przerwie audycji południowej i o godz. 19.00 czeka słuchaczy transmisja z narciarskiego biegu sztafetowego.

INFORMACJE W SPRAWIE BUDOWY ANTEN ZBIOROVYCH.

Wobec ogłoszonego przez Zarząd Miejski rozporządzenia, dotyczącego usuwania starych, szpeczących domy anten, a wznoszenia na ich miejscu nowoczesnych anten zbiorowych — poradnia radiotechniczna przy Klubie Radioamatorów podaje do wiadomości, że we wszystkich sprawach, dotyczących budowy anten zbiorowych — udziela informacji.

Zgłaszać się należy do lokalu Klubu przy ul. Przejazd 46 w środy i w piątki w godz. od 18.30 do 21.30. Porady są bezpłatne.

CZTEREJ PRZEDSTAWICIELE ZWIĄZKÓV ZAWODOVYCH PRZED MIKROFONEM.

Akcja czasów robotniczych zatoczyła na terenie Łodzi bardzo szerokie kręgi, wzbudzając duże zainteresowanie wśród szerokich rzesz robotniczych naszego miasta. Akcję tę prowadzą również w energiczny sposób wszystkie na terenie Łodzi działające związki zawodowe robotników. Aby dać całkowity obraz tej działalności Rozgłośnia Łódzka Polskiego Radia zaprosiła do mikrofonu klerowników tych wszystkich związków i kolejno oddaje im głos w tej, tak ważnej, na terenie naszego miasta sprawie.

I tak w dniu 11 lutego (sobota) o godz. 22.55 przemawiał będzie klerownik Polskich Związków Zawodowych „Praca” Józef Socha.

W dniu 16 lutego o godz. 18.20 mówić będzie sekretarz generalny Związku Zawodowego Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego w Polsce — Adam Walczak.

W dniu 20 lutego o godz. 18.20 zabierze głos przedstawiciel Związków Chrześcijańskich, Lucjan Dębczyński.

W dniu 23 lutego zaś o godz. 18.20 wygłosi pogadankę na temat czasów robotniczych sekretarz okręgowy Zrzeszenia Polskich Związków Zawodowych J. Lewlak.

IRENE  
DUNNE

DOUGLAS  
FAIRBANKS JR.



RADIO  
WIELKA  
RADIO  
WIELKA

Dziś 2 poranki o godz. 12 i 2-ej.  
Ceny 85 gr. i 1.09

Grand-Kino

DZIS  
NAJWESELSZA  
PREMIERA  
SEZONU!

Najpiękniejsze  
PIOSENKI  
BROADWAYU

NAJMILSZE  
KOBIECY  
NEW-YORKU

Najpogodniejszy  
NASTRÓJ!

Passe-partout  
i ulg.  
nie ważne.

TEATR  
MUZYKA SZUKA

TEATR MIEJSKI  
(Śródmiejska 15).

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. „Kordoba” Słowackiego w inscenizacji L. Schillera. Dziś o godz. 8.30 wiecz. sztuka Adlera Perutza „Szaleństwo”.

TEATR POLSKI  
(Cegielniana 27).

Dziś, w sobotę, o godz. 8.30 wiecz. premiery komedii Devala „Subretka” ze Stefanią Jaroską. Reżyseria Z. Biesiadeckiego, dekoracje Axera.

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH”  
Jutro, w niedzielę, o godz. 12-ej w pol. 4.15 po pol. dana będzie baśń zimowa Lucjana Krzemienieckiego p. t. „Historia cała o niebiańskich migdałach” w inscenizacji reż. Jana Wesołkiego.

„JAS I MAŁGOSIA” W TEATRZE POLSKIM  
Już jutro, w niedzielę, dnia 12-go lutego, o godz. 12-ej w pol. powtórzona będzie baśń Maykowskiego p. t. „Jas i Małgosia”, w wykonaniu uczenia i uczniów reżyserki i inscenizatoru tego widowiska Kseni Nikonoroff.

Pozostała ilość biletów do nabycia w Skrytce „Kultur-Liga”, Zachodnia 68, zaś w dniu przedstawienia w kasie Teatru Polskiego, ul. Cegielniana Nr. 27.

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII  
Dziś o godz. 4.15 po poł. i 9.15 wiecz. wokalno symfoniczne w 2-eh częściach (16-17-18-19-20) p. t. „Tate Du Lachst” z udziałem J. C. na, Szumachera, Józefa Kamena i innych. Reografia: Janina Zandel-Rudzka i Aneta Ner. Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

WIECZÓR DYSKUSYJNY W K.L.Z.  
Na zebraniu klubowym w sobotę (11) wygłosi doc. dr. A. Tartakower odczyt na temat „Styczeń w ogniu najwęższej dyskusji politycznej”, p. t. „Emigracja, emigracjonizm, nacjonalizm i terytorializm”. Po odczycie dyskusja.

RADIO

SOBOTA, dnia 11-go lutego 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają gwiazdy”

5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty) 6.35—7.00: Gimnastyka 6.50—7.00: Muzyka (pł.) 7.00—7.15: Dziennik poranny 7.15—7.20: „F.I.S.”

7.20—7.30: „F.I.S.” — wiadomości sportowe w Zakopanem — 8.00—8.10: Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki” — prowadzą deusz Mayzner. 11.25—11.57: Lekkie duety instrumentalne (płyty)

11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnal z Krakowa

12.03—13.00: Audycja południowa 13.00—14.00: Przerwa 14.00—14.50: Muzyka obładowa w wykonaniu Ork. Rozgł. Katowickiej pod dyr. J. Sława Leszczyńskiego. 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu 15.00—15.30: Audycja dla dzieci: 1) „Nasz przyjaciel” opowiadanie B. Dyakowskiego 2) „O niedzielnym tańcu” — bajka Hanny Januszewskiej z radiofonizacji Mariana Mikuty (z Krakowa) 15.30—16.00: Muzyka obładowa w wykonaniu Ork. stry Rozgł. Łwowskiej pod dyr. Tadeusza Redyńskiego. 16.00—16.08: Dziennik popołudniowy. 16.08—16.20: Wiadomości gospodarcze w wy. 16.35: Kronika literacka w oprac. Andrzeja Treliaka prof. U. J. P.

16.35—17.00: „Dokoła Tatr z piosenką” — koncert w wyk. chóru dzieci krakowskich pod dyr. Józefa Suwary (z Krakowa).

17.00—18.00: „F.I.S.” — Transm. z uroczystości otwarcia świątowych mistrzostw narciarskich w Zakopanem (z Kraków).

18.00—18.10: Poradnik sportowy dla robotników wygłosi dr. Sobieszczanski.

18.00—18.25: Muzyka (płyty).

18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.

18.30—19.00: Audycja dla Polaków za granicą 1) Gawęda. 2) COP widziany oczyma Edmunda Osmańskiego. 3) „Lasy, pszczoły i piosenki” — audycja dla młodzieży w wykonaniu Henryka Ładosza.

19.00—19.10: „F.I.S.” — „Co to jest kombinacja alpejska?” — pogadanka (z Zakopanego) z Kraków).

19.10—20.35: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra salonowa pod dyr. Tomasza Sewettera, Chór męski im. Moniuszki i Chór białych pod dyr. Karola Lubowskiego (zdj. na W.R.P.).

20.35—21.00: Audycja informacyjna: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne „F.I.S.” — wiadomości sportowe z Zakopanego i z Warszawy.

21.00—22.25: „Jutro niedziela” — koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała Orkiestra pod dyr. Z. Górzyńskiego, Hanka Ordonówna (piosenki), Helena Huzarska (klasyka), Włodzisław Tychowski (gitara hawajska), Włodzisław Turowicz (harmonia).

W przerwie o godz. 21.50—22.05: — „Angina” skecz według Marka Twaina w opracowaniu Romana Poporisa (z Katowic).

22.55—23.00: „O czasach robotniczych” — koncert 23.00—23.03: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny

23.03—23.05: „F.I.S.” — Ostatnie wiadom. sportowe (z Zakopanego).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.00—PARIS P.T.T. Koncert symfoniczny

21.00—MEDIOLAN: „Tosca” — opera Pucciniego (transm. z La Fenice).

21.10—PRAGA: Koncert karnawałowy.

21.30—STRASBURG: Koncert Mozartowski.



# O zwycięstwie gen. Franco — nowa wojna...

## Anglia nie zrezygnowała z morza Śródziemnego ani z Gibraltaru. — P. Hemming żąda składek

Londyn, w lutym. W prasie angielskiej z ostatnich kilku dni pojawiają się coraz częściej słowa „Londyn — Paryż“. Słowa, którymi Chamberlain potwierdził w parlamencie silnego i czynnego przymierza z Francją odniosły swój skutek. Prasa zdecydowanie opozycyjna wyraża negatywnie wobec prezydenta Chamberlaina tym razem jednogłośnie w tym wypadku Chamberlaina mówią „przez parasol“ i że oświadczenie stanowi pierwsze od długiego czasu postawienie jednej z głównych spraw angielskiej polityki zagranicznej. Opinia francuska naturalnie przywróci Chamberlaina w równie entuzjastyczny sposób. Natomiast według dziennego korespondenta Reutera w Rzymie włoskie koła polityczne były zadowolone. Rzym uważa dziś, że słowa Chamberlaina są równie ważne dla kra-

wystarcza już zwycięstwo militarne, muszą one odnieść także i pełne zwycięstwo polityczne. Signor Gayda jest jednym z najostrożniejszych dziennikarzy na świecie, t. zn. nigdy nie pisze nic poza tem, co mu powiedział Mussolini. A warunki, które wedle niego muszą być spełnione, zanim wojska włoskie opuszczą Hiszpanię — zdemobilizowanie i kompletne rozproszenie armii katalońskiej we Francji, wraz z „uspokojeniem“ członków rządu hiszpańskiego, którzy przekroczyli granicę francuską, zwrot wszystkich dzieł sztuki, wywiezionych z Hiszpanii — dużo czasu będzie musiało upłynąć po zwycięstwie gen. Franco, zanim uda się to wszystko przeprowadzić, jeżeli wogóle uda się to osiągnąć. I wia-

nie fakt, że Mussolini może zatrzymać swe wojska w Hiszpanii nieco dłużej, niż to jest konieczne dla zwycięstwa gen. Franco, budzi w Anglii poważne zaniepokojenie. Bo dla Anglii prawdziwa walka o Hiszpanię zacznie się dopiero po upadku Madrytu. Najprawdopodobniej będzie ona bezkrwawa — lew brytyjski ceniał ostatnio swą krew i nie chce jej przelewać bez ostatecznej konieczności. Ale przecież Franco będzie potrzebował kredytów — a wtedy City ma decydujący głos. Poza tem Anglia będzie chciała odbudować nanowo swój handel z Hiszpanią i prawdopodobnie ofiaruje jej lepsze warunki, niż są to Niemcy w stanie uczynić. Bo Wielka Brytania bynajmniej nie

zrezygnowała jeszcze z Morza Śródziemnego, choć napozór mogłoby się tak wydawać. Sprawa hiszpańska nie skończy się na zwycięstwie gen. Franco — przejdzie tylko w inną fazę rozwoju. Wypada jeszcze zacytować wyjątek z p. Hemmingiem. P. Hemming, który jest sekretarzem t. zw. komitetu nieinterwencji, zawiadomil dziś państwa, które do komitetu wchodzi, że jeżeli nie prześlą mu swych składek, będzie musiał z dniem 15 lutego przerwać działalność komitetu. Miejmy nadzieję, że otrzyma on pieniądze na czas. Chociaż w obecnym stanie rzeczy nie jest wykluczone, że mocarstwa zainteresowane pozwolą p. Hemmingowi prowadzić akcję nieinterwencji na własny koszt... P. J.

# Ustawy antyżydowskie na Węgrzech

## wywołały zamieszanie w życiu politycznym i gospodarczym kraju. — Za dyskryminacją wypowiadają się tylko wielcy obszarnicy i faszyci

Budapeszt, w lutym. Projekt ustawy antyżydowskiej, który rozpatrywany był na posiedzeniu komisji parlamentarnych, ciągle jeszcze jest przedmiotem zainteresowania węgierskiej opinii publicznej. Nie tylko znaczna część opinii, ale także wielu członków izby ustawodawczej domaga się stanowczo odrzucenia projektu, który bardzo zaszkodzi Węgrom. Również w kołach parlamentarnych przedłożenie rządowe wywołało dużą różnicę zdań nawet między partią rządową a rządem. Liczni politycy konferowali w tej sprawie z premierem, a szef rządu omawiał sytuację następnie z regentem Horthym.

zania spokojnego, bez przynaglenia i demagogii. Natomiast za projektem wypowiadają się bez zastrzeżeń koła wielkoobszarnicze. Właścicielom fideikomisów i innych majątków chodzi o to, aby przez usunięcie żywiolów żydowskich z życia publicznego i gospodarczego stworzono miejsce dla bezrobotnej inteligencji, co osłabiłoby zainteresowanie się tych mas proletariackich wielkimi majątkami ziemskimi, skupionymi w jednych rękach.

rzemiosłach na Węgrzech wynosił tylko 11 proc., udział w handlu spadł w latach 1920—30 przeszło o 5 proc., w tym samym czasie w przemyśle fabrycznym zmniejszył się udział Żydów o 9 proc., w służbie publicznej o 2 proc. Liczba ludności żydowskiej zmniejszyła się o 3.000 i wynosiła 434.600 dusz, a od tego czasu liczba ta zmniejszyła się o dalszych 10.000. Przez przyłączenie „kraju górnego“ liczba Żydów powiększyła się o 78.000. W stosunku do reszty ludności na Węgrzech ludność żydowska stanowi 5,2 procent.

Przeciw poszczególnym postanowieniom projektu ustawy antyżydowskiej występują także wszystkie frakcje opozycyjne. W takich warunkach rząd nie może trudności tych nie doceniać. Imre dy wprawdzie kilkakrotnie oświadczył, że nie obchodzi go wcale arytmetyka parlamentarna, jednak nowe przeszkody na terenie parlamentu byłyby dla niego mało przyjemne. Przeciw projektowi w pierwotnym jego brzmieniu wypowiedzieli się również byli kombatan ci, domagający się pełnych praw dla tych Węgrów pochodzenia żydowskiego, którzy dla kraju położyli zasługi podczas wojny. Wreszcie wypowiedzieli się i niektórzy znakomite osobistości jak np. Irabla Bethlen, który domaga się rozwią-

Za projektem wypowiadają się oczywiście wszystkie skrajne frakcje prawicowe, które domagają się zaostreżenia niektórych postanowień. Ich przedstawiciel, poseł Csik, twierdził, że 50 proc. całego majątku węgierskiego jest w rękach żydowskich. Oczywiście pomija tu pełne majątki wielkich rodów arystokratycznych, stanowiące większość obszaru ziemi, podczas gdy mała reszta przypada na chłopów węgierskiego, a wreszcie dopiero znikomy odsetek jest w rękach Żydów.

Rozwiązanie, do jakiego zmierza przedłożony projekt, nie odpowiada gośpodarczym interesom kraju. W okresie kryzysowym, jaki dziś państwo przeżywa, rozwiązanie takie przyniesie jeszcze większy chaos. Ludzie, którzy pozostaną bez pracy, nie będą mogli być zatrudnieni w rolnictwie, nie tylko ze względu na swą niezdolność fizyczną, ale i dlatego, że i na wsi obecnie odczuwane jest znaczne bezrobocie. Z trudnościami liczyć się należy i przy emigracji Żydów, a to, z jednej strony, ze względu na sprzeciw innych państw, z drugiej zaś z tego powodu, że brak setek milionów, jakie na ten cel państwo potrzebuje. Wielkie też jest niebezpieczeństwo bojkotu gospodarczego. Prof. Kenez wskazywał na przykład Niemiec, których wywóz w ostatnim czasie znacznie spadł; Węgry są państwem małym i tym mniej mogą pozwolić sobie na tego rodzaju eksperyment.

### Parcele budowlane przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania

Zgłoszenia do p. Hermana, ul. Piotrkowska 51, prawa oficyna, I piętro od 10—12 w południe i od 4—5 po południu w dni powszednie

Mówca zwrócił również uwagę na niebezpieczeństwo, że w podobny sposób państwa sąsiednie mogłyby postąpić wobec mniejszości węgierskiej, powołując się na przykład węgierski w stosunku do Żydów. Ten argument, zdaje się podzielał na członków komisji, tak, że natychmiast pewne grupy poczęły się naradzać, jak temu niebezpieczeństwu zapobiec. Nawet premier Imre dy konferował w tej sprawie i ostatecznie rozesłał się pogłoska, że poczyni pewne zmiany w swoim projekcie. Zaznacza się również, że sprawa nie jest jeszcze ostatecznie zdecydowana i że w debacie na piątym sejmie poczynione mogą być jeszcze dalsze zmiany. Opinia publiczna zaniepokojona jest jeszcze i tym, że odczuwa się już skutki biernego oporu, do jakiego ucieka się w obliczu gróźb dyskryminacji ludność żydowska. C. P.

przebieg wojny. W tym czasie Chamberlaina w równie entuzjastyczny sposób. Natomiast według dziennego korespondenta Reutera w Rzymie włoskie koła polityczne były zadowolone. Rzym uważa dziś, że słowa Chamberlaina są równie ważne dla kra-  
demokratycznych, jak ostatnia mowa Chamberlaina dla Włoch i Niemiec. Dotychczas politycy włoscy uważali (pod wpływem sugestji niemieckich), że na wypadek konfliktu francusko-włoskiego Anglia zostanie neutralna. Teraz Chamberlain wyraźnie pozbawił to niemieckie podstaw, nawiązując do przymierza z Francją.  
wiadomości te jednak mają bardzo duże szanse przedostania się na łamy prasy, która w myśl „wskazówek“ bagatelizuje całą sprawę, przywiązując do oświadczenia Chamberlaina znaczenia.  
W tym czasie dziesiątki tysięcy zgłodniałych uchodźców przelewają się z Hiszpanii do Francji i opinia angielska domaga się, że Franco powinien w stosunkowo krótkim czasie zawiadnąć Hiszpania. Charakterystyczny jest dziennik artykul wstępny w skrajnie imbecylnym „Daily Express“. Autor, który styl wskazuje na lorda Beaver-  
pisze:  
Według wszelkiego prawdopodobieństwa w Hiszpanii zaczyna się już dziś koniec wojny. Ale jeśli chodzi o Hiszpanię, nie wolno nigdy nie przewidzieć, że o upadku Madrytu będzie już w roku 1936. W każdym razie z dniem dzisiejszym pismo nasze, jak dotychczas, nazywać wojnę „powstańcami“, a siły rządowe „rządowcami“, nie będzie nazw „nacjonalistów“ i „republicanów“.  
W tym czasie jednak nie może być jeszcze o oficjalnym uznaniu gen. Franco przez rząd brytyjski — przynajmniej tak jak znaczna część kraju jest jeszcze w rękach rządu i cudzoziemcy w Hiszpanii. Natomiast nie ulega wątpliwości, że po ostatecznym zwycięstwie Franco, rząd angielski będzie jedynym z pierwszych, które go uznają.  
Przyczyny są jasne — Londyn jest poważnie zaniepokojony zbliżającym się okresem nieinterwencji w Hiszpanii. W tym czasie zmalowały kilkakrotnie obroty angielsko-hiszpańskie i zmniejszyła się poważnie ilość angielskich statków transportowych na Morzu Śródziemnym — miejsce ich zajęły statki niemieckie.  
W tym czasie admiralicy brytyjskiej jest trudno zapomnieć, że do działań wojennych, oddzielonych od terytorium brytyjskiego, mała chwila wolny dostęp inżynierów i żołnierze włoscy i niemieccy, którzy już przed pewnym czasem wyjeżdżali w Hiszpanię kilka bardzo ważnych baz lotniczych i morskich.  
W tym czasie, hrabia Ciano oświadczył, że wojska zwycięstwa gen. Franco wszelkie włoskie zostaną natychmiast wycofane z Hiszpanii. Ale znowu w tym czasie signor Gayda stwierdził w jednym z swych artykułów wstępnych „Giornale d'Italia“, że Włochom nie

**Kino EUROPA**  
Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10  
Nad program: oryginalny reportaż „PAT“a „TEL-AVIV“  
Dziś o g. 12 i 2  
2 PORANKI  
Ceny od 80 gr.

FENOMENALNA 12-LETNIA JANE WITHERS  
GROZNA RYWALKA DEANNY DURBIN oraz  
ROCHELLE HUDSON i ROBERT WILCOX  
w arcywesołej komedii muzycznej pełnej humoru, tańca, śpiewu i miłości

# CYGANKA

**Sala Filharmonii**  
Dziś i jutro o godz. 4,15 po poł. i 9,15 wiecz.  
**Goscinie wystąpią**  
znani artyści, ulubieńcy publiczności łódzkiej

SZ. DZIGAN, I. SZUMACHER I JÓZEF KAMEN  
na czele pierwszorzędnej zespołu w wielkim satyrycznym widowisku w 2 częściach (16 obrazach) p. t.  
**„Tate, du lachst?“**

montażu i reż.: Sz. Dzigana i I. Szumachera.  
Kier. muz. I. Szajewicza. Choreografia: Aneta Rajzer i Janina Zandel-Rudzka. — Bilety do nabycia w kasie Filharmonii, przy czym na przedstawienia popoł. ceny miejsc ZNIZONE.



# Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 11 lutego 1939 r.

Dziś gospodarczy — tel. 211-66.

## Przyptyw złota do Ameryki

Import złota do Stanów Zjednoczonych A. P., który w roku 1936 osiągnął wartość 1.144 mln. dolarów, a w 1937 roku 1.636 mln. dolarów, wykazał jeszcze znacznie większy wzrost w 1938 r. Przywóz złota wyniósł bowiem 1.979 milionów dolarów. Ten import blisko 2 miliardów stanowi nowy rekord przyptywu złota do Stanów Zjednoczonych.

Wywóz złota z U.S.A. wynosił w roku 1938 zaledwie tylko 6 mln. dolarów wobec 46 mln. w roku 1937 i 27 mln. dolarów w 1936 r.

Silny dopływ złota w roku ubiegłym tłumaczy się z jednej strony dużą aktywizacją amerykańskiego bilansu handlowego, jako też ucieczką kapitałów europejskich do Ameryki oraz przeniesieniem części zapasów złota niektórych europejskich banków emisyjnych do Stanów Zjednoczonych. Jak wielka była ucieczka kapitałów do Ameryki w okresie silnego napięcia politycznego w Europie świadczyły cyfry za poszczególne kwartały ub. roku. W pierwszym kwartale przywieziono bowiem do U.S.A. złota za 68, mln. dolarów, w drugim za 179,7 mln., a w trzecim za 750,8 mln., wreszcie w czwartym za 980,7 milionów dolarów.

W pięciu latach, od chwili stabilizacji zdevaluowanego dolara Stany Zjednoczone A. P. importowały złoto zagraniczne na ogólną sumę 7.688 mln. dolarów, a wywoziły tylko złota za 134 mln. dol. Nadwyżka przywozu wynosi przeto przeszło 7 i pół miliarda dolarów.

Również w roku bież. zaznaczył się już silny dopływ złota do Stanów Zjednoczonych. Nadchodzą zwłaszcza wielkie transporty z Holandii i Anglii. Ostatnio przybyło z Holandii złota za przeszło 6 mln., a z Anglii za 2 mln. dol. Poza tym zakreślone są dalsze transporty złota angielskiego na 3,7 mln. dol. i holenderskiego na pół mln. dolarów.

Równocześnie z dużym przywozem złota zwiększył się także import srebra. W roku 1938 import ten osiągnął wartość 231 mln. dolarów wobec 92 mln. w roku poprzednim, co tłumaczy się głównie dużymi zakupami srebra chińskiego. Natomiast eksport srebra ze Stanów Zjednoczonych, pomimo zniesienia zakazu wywozu, wyniósł zaledwie 7 mln. wobec 5 mln. dolarów.

W ostatnich 5-ciu latach, a mianowicie od chwili proklamacji prezydenta Roosevelta o polityce srebra w grudniu 1933 roku, przywóz srebra do Stanów Zjednoczonych A. P. osiągnął 962 mln. dolarów, a wywóz srebra tylko 50 mln. W ten sposób powstała nadwyżka importu w kwocie 912 mln. dolarów. (pp)

## Niemiecko-francuskie rokowania handlowe

W Berlinie oczekiwany jest przyjazd przedstawicieli kompetentnych czynników francuskich w celu kontynuowania rozmów o zawarcie układu handlowego z Niemcami. Centralnym zagadnieniem rozmów jest w dalszym ciągu sprawa wymiany niemieckiego węgla oraz koksu na francuską rudę żelazną.

Jednocześnie przewiduje się możliwość rozszerzenia zbytu francuskich artykułów rolnych w Niemczech. (Pat)

## Brak bawełnianych towarów podszewkowych spowodowany znacznymi zakupami przemysłu konfekcyjnego

Jak nas informują sfery zainteresowane, na łódzkim rynku odczuwa się ostatnio brak materiałów podszewkowych.

W latach ubiegłych powyższy dział produkcji przemysłowej stał zawsze pod znakiem nadprodukcji i zapotrzebowanie było znacznie mniejsze od podaży.

Jako główną przyczynę tej zmiany, informatorzy nasi uważają likwidację wielu mniejszych producentów w dziedzinie wytwórczości podszewek bawełnianych.

Równoległe do zmniejszenia się podaży podszewek bawełnianych, rozwijał się duży popyt na ten artykuł, spowodowany poważnymi zakupami ze strony przemysłu konfekcyjnego, który w dniach ostatnich rozpoczął zakupy na większą skalę.

## Giełda realizuje zyski

Zniżka kursów — Po giełdzie panowała tendencja mocniejsza

Wczoraj na giełdzie panowała realizacja zysków z ubiegłych dni, co wywołało nastrój znizkowy zarówno w dziedzinie papierów o stałym oprocentowaniu, jak i akcji. Wskutek tego straty poniosły głównie te wartości, które urosły w ostatnich dniach.

W dziale akcji Bank Polski stracił 125 punktów, Ostrowiec 187 punktów, Starachowice 200 punktów, Lilpop 100. Pod koniec zebrania giełdowego nastrój wzmocnił się nieco.

W dziale pożyczek państwowych w znizce tak samo przodowały wczorajsze faworyty — Inwestycyjne, wykazując 200 punktów spadku w obu seriach. Inne natomiast, które nie brały tak wybitnego udziału w zyskach, obecnie, jako pozostające w mniejszym zaufaniu realizacyjnym, straciły mniej (25—50 punktów).

## Podwyższenie składek ubezpieczeniowych

z dniem 1 kwietnia b. r. — Dochód instytucji ubezpieczeniowych wzrośnie o 50 mil. zł. rocznie

Jak się dowiadujemy, jest rząd zdecydowany nie stosować z dniem 1-go kwietnia br. przejściowej obniżki, obowiązującej obecnie na mocy ustawy o przedłużeniu czasowego obniżenia składek za ubezpieczenie społeczne.

W ten sposób nastąpi automatyczna znaczna podwyżka składek na rzecz ubezpieczeń społecznych, a to zarówno w części przypadającej na pracodawcę, jak i w części przypadającej na ubezpieczonego.

Przez przywrócenie dawnego poziomu składek zwiększy się obciążenie na rzecz instytucji ubezpieczeniowych przeciętnie o około 23 proc. na ubezpieczenia emerytalne i około 9 procent na

Listy zastawne przy nieco słabszej tendencji nie zdradzały większego zaofiarowania.

Balssa była, jak zapowiadaliśmy wczoraj, spodziewana i nie wywołała na szerszym rynku żadnych efektów.

Pod wieczór w obrotach prywatnych panował nastrój spokojny z odcieniem mocniejszym. Dokonywano tranzakcji po kursach ceduły w płaceniu. Za nieotworzone akcje Rudzkiego 12,75 w płaceniu, 13 w żądaniu.

6-proc. Obligacje m. Łodzi podniosły się. W żądaniu 70,50, w płaceniu 70. Za Listy Łódzkie 1938 płacono 64,50.

Wogóle Łódź dotychczas przyjmuje minimalny udział w obrotach giełdowych warszawskich.

ubezpieczenia wypadkowe. Jeśli chodzi o efekt finansowy, to oznacza to zwiększenie dochodów instytucji ubezpieczeniowych o 50 milionów zł. rocznie.

Koła gospodarcze są zdania, że tak wydatne zwiększenie obciążeń nie jest wskazane w obecnej fazie rozwoju koniunktury, gdyż może wywołać zgola niepożądane dla rozwoju życia gospodarczego perturbacje. Każde bowiem nowe obciążenie warsztatu pracy pociąga za sobą jako bezpośredni doraźny efekt zahamowanie zaobserwowanej po prawy i stanowić może czynnik przeciwdziałający dalszemu ożywieniu ruchu inwestycyjnego i zwiększenia zatrudnienia. (wt)

## Nowe niewypłacalności włókiennicze

Poważne straty przemysłu włókienniczego Łodzi i Zgierza

W dniach ostatnich nadeszły do Łodzi wiadomości o dwóch poważniejszych niewypłacalnościach włókienniczych, które spowodowały znaczne straty dla przemysłu włókienniczego w Łodzi oraz w Zgierzu.

Pierwsza niewypłacalność dotyczy firmy, znajdującej się na terenie Warszawy.

Firma ta nabywała hurtowo artykuły włókiennicze w Łodzi, zwłaszcza artykuły wełniane oraz półwełniane. Zdaniem naszych informatorów suma zadłużenia tej firmy wynosi około 300 tysięcy złotych. W tej sumie przemysł włókienniczy zgierski zaangażowany został kwotą blisko stu tysięcy złotych, pozostała natomiast suma dotyczy łódzkiego przemysłu włókienniczego.

W kołach zgierskich producentów, powyższa niewypłacalność wywołała silną konsternację.

Sfery włókiennicze łódzkie podkreślają, że podstawy finansowe powyższej firmy musiały być już od dawna kruche, skoro ogłoszenie niewypłacalności nastąpiło właśnie w obecnym okresie na początku sezonu letniego.

Druga niewypłacalność dotyczy firmy konfekcyjnej, znajdującej się na terenie Chorzowa.

Zdaniem naszych informatorów, suma zadłużenia tej firmy wynosi około 60 tysięcy zł. W tej niewypłacalności zaangażowany został prawie w stu procentach łódzki przemysł konfekcyjny, który był z firmą tą w kontakcie handlowym.

Powyższe dwie niewypłacalności wywołały na tutejszym rynku duże wrażenie, tym bardziej, iż przeważała we włókiennictwie opinia, że sytuacja finansowa rynku łódzkiego uległa ostatnio znacznej poprawie. (h)

## Wywóz towarów włókienniczych

z Łodzi i Białegostoku do Rosji Sowieckiej

Uwagę kół gospodarczych zwrócił fakt, że jeszcze przed podjęciem oficjalnych rokowań polsko-sowieckich o układ kontyngentowy, przedstawiciele „Wniesztorgu“ interesowali się cenami polskich wyrobów włókienniczych i warunkami dostawy i w tym celu odbyli szereg rozmów informacyjnych z naszym przemysłem włókienniczym.

Jak się okazuje, fakt ten miał praktyczne uzasadnienie. Informują nas, że

## Ograniczenia dla turystów wprowadziła Francja

Nasze władze celne powiadomiły, że zostały o wprowadzeniu ograniczeń przy wjeździe turystów z Polski do Francji.

Wśród przedmiotów użytku przewozić tylko 20 papierosów, 12 klisz i jedną mydlą toaletowego.

Turyści wyjeżdżający do Francji muszą się ściśle stosować do tych przepisów, w przeciwnym bowiem mogą się narazić na konfiskatę bagażu i nie wpuszczenie do Francji.

## Kontyngenty w europejskim kartelu węgla

Krażą pogłoski, że przy ustalaniu kontyngentu dla poszczególnych krajów europejskich kartelu węgla, stanowiącym podstawę obliczenia cen eksportu z ostatnich pięciu lat. Według szacunku 82 proc. eksportu europejskiego przypada na Wielką Brytanię i Niemcy; na Wielką Brytanię 52 proc. i na Niemcy 30 proc.

Dotychczas podobno nie ustalono jeszcze węgla bunkrowego należy zaliczyć do kontyngentów. Powyższe zagadnienie ma szczególne znaczenie dla Anglii.

## Turcja wstrzymała import z ziem odłączonych od Czechosłowacji

Rząd turecki wydał zarządzenie kazuące przywozu towarów pochodzących z ziem odłączonych ostatnio Czechosłowacji na rzecz Niemiec, Anglii i Polski. Zakaz ten będzie obowiązywał do czasu aż nie zostaną z odłączonymi państwami zawarte specjalne umowy dodatkowe.

Zaznaczyć należy, że zarządzenie spowodowane zostało jedynie względami natury prawnej, nie zaś przez przychylny ustosunkowanie się tureckiego do zaszłej zmiany w statusie terytorialnym Czechosłowacji.

## Obroty na giełdach

procentowych w r. 1938

Ogólny obrót walutami, akcjami i papierami procentowymi na giełdach regionalnych, t. j. w Łodzi, Poznaniu, Krakowie, Lwowie i Wilnie, osiągnął w roku 1938 14.904 tys. zł. wobec 11.700 tys. zł. w roku 1937, podniósł więc o 3,2 mln. zł. Przytem obroty walutami wzrósł z 1.395 do 1.994 tys. zł., z 427 do 1.565 tys. zł., a papierami procentowymi z 9.890 do 11.345 tys. zł.

Ogólny obrót na giełdach regionalnych w roku 1938 wyniósł 1.735 tys. zł. wobec 1.485 tys. zł. w roku 1937, w tym w Łodzi 9.411 tys. zł. (7.570 tys. zł. w 1937), w Krakowie 552 tys. zł. (484 tys. zł. w 1937), w Lwowie 2.782 tys. zł. (1.965 tys. zł. w 1937), w Wilnie 424 tys. zł. (208 tys. zł. w 1937). (pp)

## Targi w Brukseli

Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi informuje do wiadomości, że w dniach od 12 do 14 marca b. r. odbędą się w Brukseli (Belgia) dzynarodowe Targi.

Pracujesz, zarabiasz —  
odziel się z bezrobotnym







**D. Reicher**

Specjalista chorób  
skórnych, wenerycznych  
i seksualnych

Leczenie promieniami Roentgena  
Południowa 28. Tel. 201-93  
przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8  
wiecz. w niedziele i święta od 9-11

DR. MED.

**TREPMAN**

specjalista chorób wenerycznych,  
skórnych, moczołowych  
**Zawadzka 6** tel. 234-12  
przyjmuje od 8-11, 3-4 i 6-9 wiecz

**Dr. Różaner**

Specjalista chor. wenerycznych, skór-  
nych i seksualnych

**Narutowicza 9,** tel. 128-98.  
Przyjmuje od 9-1 i od 5-9 w.

DR. MED.

**JAN POLAK**

CHOROBY WEWNĘTRZNE  
I ALERGICZNE  
**ul. Nawrót 7**

Tel. 164-21  
godz. przyjęć od 5-8.

**HIGDY NIE JEST ZAPÓZNO**

myśleć o zdrowiu, tym bardziej jeżeli cierpisz na choroby: NEREK, PECHERZA, WĄTROBY, KAMIENIE ŻŁCZOWYCH, ZŁEJ PRZEMIANY MATERII, na bóle artretyczne czy podagryczne, wzdęcia brzucha, odbijanie się lub skłonność do obstrukcji. Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile używać będziesz ziół moczopędnych „D I U R O L” Gaseckiego, które zapobiegają gromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji zatrzymujących się w organizmie. — Dziś jeszcze kup pudełko ziół „D I U R O L” Gaseckiego, a przekonasz się o dodatnich skutkach działania, zalecać będziesz swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. — Oryginalne zioła „D I U R O L” Gaseckiego (z KOGUTKIEM) sortowała apteki i sklepy apteczne

Do akt Nr. IX Km. 257/39

**OBWIESZCZENIE.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 9-go, Ignacy Jakowicki, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Magistrackiej Nr. 16, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 20 lutego 1939 roku od godziny 12 w Łodzi przy ulicy Drewnowskiej 13 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: samochód ciężarowy marki Polski Fiat, oszacowany na łączną sumę zł 1000.—, który można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.  
Łódź, dn. 9 lutego 1939 r.

KOMORNIK:

(—) Ignacy Jakowicki.

Sprawa L. Wierzbickiego p-ko M. Różga.

Sygnatura Km. — 179/38/XVI, Tom. II.

**OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 16-go, mający kancelarię w m. Łodzi, przy ul. 11 Listopada Nr. 51, na podstawie art. 681 § 3 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 marca 1939 r. o godzinie 10-ej w Sądzie Grodzkim w Łodzi, w sali Nr. 4, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu 3/10 niepodz. części nieruchomości w m. Łodzi, przy ul. Cegielińskiej Nr. pol. 13, Nr. hip. 1386, rep. hip. Nr. 2459.

3/10 niepodz. części nieruchomości oszacowane zostały na sumę zł. 55.800, cena zaś wywołania w pierwszym terminie wynosi zł. 41.850.—.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekoimję w wysokości zł. 5.580.—.

Łódź, dnia 8 lutego 1939 r.

KOMORNIK:

(—) St. Stopczyński.

**DO WALKI z obstrukcją.**

stosuje się przeczyszczające pigułki ALDOZA znak ochronny „GORAL”. Działają łagodnie, niejednokrotnie zapobiegają tworzeniu się hemoroidów. Działają przy obstrukcji, nadmiernej otyłości i złej przemianie materii. Nie wymagają specjalnej diety. Próbné pudełko a 5 sztuk w cenie 0.15

**ALDOZA**

Znak ochronny „GORAL”

**„FOTOPLASTIKON”**

ul. Piotrkowska 17  
wyświetla dziś i dni następnych  
arcyciekawy program p. n.  
**BARCELONA**  
Przecudowne to miasto hiszpańskie po  
długich i ciężkich walkach zdobyte  
przez wojska powstańcze.  
Wstęp 25 gr., młodz. szkol. 15 gr.  
czynny przez cały dzień.

**„FOTOPLASTIKON”**

ul. Moniuszki 2  
dziś i dni następnych  
**DOLINA MOZELI**  
Wstęp 25 gr., młodz. szkol. 15 gr.  
Fotoplastikon czynny od godz. 9 rano  
do godz. 11 wiecz.

**Poszukiwany pokój**

z wygodami, ewentualnie pokój z  
kuchnią i wygodami wprost od gos-  
podarza w nowoczesnym domu od 1  
kwietnia. — Oferty sub „A” do Ad-  
ministracji Republiki.

**Kancelaria T-wa „ORT”**

Wólczańska 27, tel. 111-23  
przyjmuje zapisy na nowoorganizujące  
się kursy: kwiatarstwa, deseniarstwa-  
modelarstwa, dokształcającego kursu  
kroju dla krawczyń damskich. Infor-  
macje w godz. od 11-ej do 13-ej.

**Lokal Fabryczny**

w którym dotychczas mieściła się far-  
biarnia z doskonałą wodą DO WYNAJE-  
CIA od zaraz. Wiadomość na miejscu,  
Łódź, ul. Żeligowskiego 34, właściciel.

Do akt VI Km. 285/39

**OBWIESZCZENIE.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 6-go, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Dowborczyków Nr. 26, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 23 lutego 1939 roku od godziny 13-15 w Łodzi przy ulicy Magistrackiej 16-a odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 11 worków po 100 kgr. każdy mąki pszennej, 10 worków po 100 kgr. każdy mąki żytniej, maszyna do ugniatania ciasta, 200 kgr. mąki pszennej, oszacowanych na łączną sumę zł. 1195.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.  
Łódź, dn. 6 lutego 1939 r.

KOMORNIK:

(—) Stefan Górski  
Sprawa f-my „L. Rychter” p-ko Al-  
terowi Zylberbergowi.**Lokale**

DO WYNAJĘCIA sklep z pokojem vis  
a vis domów I. K. Poznańskiego, Gdań-  
ska 3.

MŁODE bezdzietne małżeństwo, wy-  
placalne poszukuje elegancko umebło-  
wanego pokoju, łazienka, telefon.  
Dzwonić 248-89.

ELEGANCKO umeblowany pokój z  
wygodami, bieżącą wodą, niekrepują-  
cym wejściem wynajmę kulturalnemu  
panu. Kilińskiego 120 m. 25, poprzecz-  
na oficyna.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

**Centralna lecznica zębów**

I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.  
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY  
**ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83**  
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10-1. RENTGEN.  
Stomatolog przyjmuje od 9-11. LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

**Wkrótce w kinie RIALTO**

TYRONE  
POWER · YOUNG  
ANNABELLA

Największy,  
aktualny  
film  
produkcji  
1939 r.

Izba Skarbowa w Łodzi pos-  
zukuje na terenie m. Łodzi lo-  
kali dla 4 urzędów skarbowych  
od dnia 1 kwietnia 1939 roku.  
Powierzchnia każdego lokalu po-  
winna wynosić 250 do 400 me-  
trów kwadratowych. Lokale w  
czysto utrzymanych budynkach,  
rozłożone według systemu kory-  
tarzowego, widne, ciepłe, po-  
łożone na parterze lub na pierw-  
szym piętrze.

Oferty z planami lokali upra-  
sza się składać w Oddziale Gos-  
podarczym Izby Skarbowej w  
Łodzi, przy ulicy Al. Kościuszk  
Nr. 83, pokój Nr. 24.

DO WYNAJĘCIA od zaraz 4 lub 5 po-  
kójowe mieszkanie z wygodami An-  
drzeja 7 front 3 piętro 102-56.

POKÓJ umeblowany z wygodami dla  
pojedynczej osoby do wynajęcia. O-  
glądać od 2-4 Południowa 23 m. 9.

2-3 POKÓJOWE mieszkanie z wszel-  
kimi wygodami poszukiwane w okoli-  
cy Placu Wolności — od 1 marca lub  
wcześniej. Pośrednicy wylączeni. Of-  
erty „Warszawianin” Biuro Pietrasz-  
ka, Warszawa, Marszałkowska 115.

LOKAL handlowo-przemysłowy, przy  
ul. Śródmiejskiej 6, 10 okien, 1 piętro,  
winda towarowa, do wynajęcia od 1  
kwietnia br. Informacje telef. 205-57 w  
godz. od 14-16 i od 20-22.

**Posady**

MASZYNISTKA z własną maszyną,  
biegła, korespondentka, b. wieloletnia  
sekretarka adwokacka, samodzielna re-  
dakcja podań sądowych i t. p., poszu-  
kuje pracy również na godziny, tel.  
265-23. Rozentalowa.

POSZUKIWANA nauczycielka z kwa-  
lifikacjami do prowadzenia ćwiczeń  
cielenskich w gimnazjum. Oferty pod  
„Ćwiczenia cielenskie” do administracji  
pisma.

PRZEWIJARKA (Trajbmazyna) o 4  
—60 windach poszukiwana. Dzwonić  
tel. 149-93.

POSZUKIWANR mechanik do maszyn  
biurowych: sub „Mechanik” do Biura  
Ogłoszeń Fuks, Piotrkowska 87.

POSZUKIWANA inteligentna osoba do  
warzystwa, pomoc w gospodarstwie  
Narutowicza 79 m. 3.

PRACOWITA uczciwa zajmie się  
wym gospodarstwem samotnego sta-  
szego pana. Sub „Izraelitka”.

LWOWIANIN poleca swoje usługi  
mom i osobom prywatnym w załat-  
niu wszelkich spraw na terenie Ło-  
dza i okolicy. Dzwonić tel. 147-50

**Nauka i wychowanie**

STUDENTKA humanistyki udziela  
cyj w zakresie gimnazjum i liceum.  
Specjalność: łacina, polski i francuski.  
Tel. 164-33.

KURS bibliotekarski. Związek Bibli-  
otekarzy Łódzkich w porozumieniu z  
Inspekcją Szkolną organizuje kurs bi-  
bliotekarski. Zapisy i informacje: Bi-  
blioteka Publiczna, Andrzejka 14  
10-15.

KTO udzieli bezpłatnie języka angi-  
skiego 13-letniej dziewczynce, wy-  
słonej z Niemiec. Oferty: Komitet Na-  
sienia Pomocy Wysiędcom.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowa  
nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a. Fran-  
cuzka zastać od 4-8 po poł.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyr-  
mowana paryżanka udziela lekcji fran-  
cuskiego. Lektura. Konwersacje. Gram-  
matyka. Tłumaczenie. Koresponden-  
cja. Pomoc szkolna, Południowa 21,  
m. 20 I-sza lewa of. parter.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRAN-  
CUSKIEGO — gruntownie udziela  
Gramatyka, literatura, konwersacje,  
handlowa korespondencja. Tel. 262-  
w godzinach 2-3.

**Rozmaite**

PANA, który w dniu 13 sierpnia 1938  
był obecny przy zajęciu z dozorca  
mowym przy ul. Legionów 5/7, upra-  
mie proszę o łaskawe podanie swego  
nazwiska i adresu, gdyż chciałbym  
dać go na świadka do sądu. St. Lit-  
Niemcewicz 10.

PRZYJME kilka domów w admini-  
stracji. Oferty sub 606165.

WSPÓLNKA chętniej współniczkę  
dobrze prosperującej kawiarni w  
trum poszukuje natychmiast. Of-  
erty „Kawaler”.

ZAGINAŁ kwit inkasowy Nr. 617  
zł. 156 wydany przez Dom Bankowy  
Hirszberga, unieważnia się.

UNIEWAŻNIAM kwit Nr. 671508  
przez Bank Kupiecki zł. 100.— p. 1  
1939 r. u Mikołajewskiego, Krzyw-  
17. Zwrócić: Widawski, Sienkiew-  
20.

JULJUSZ Lange, Wólczańska 51,  
Bil 3 kwity kaucyjne Elektry-  
Łódzkiej: 2 kwity na 3 akcje po  
złoty Banku Polskiego z dnia  
25 r. i 20.11. 1929 r. oraz 1 kwit z  
12. 4. 1935 r. sekwestratora sąd-  
f. Juljusz Lange E. Jungnickla na zł. 500  
5-proc. Poż. Konwers. na zł. 500.

**Kupno i sprzedaż**

ANTYCZNE meble okazynie do spr-  
dania. Zawadzka 9 m. 16.

MASZYNY do pisania nowe biuro-  
walizkowe, duży wybór maszyn  
pis. używanych, ceny niskie po-  
Józef Leżon, Łódź, Przejazd 4,  
102-23.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24.  
dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-628.

**PRENUMERATA „REPUBLIKI”**

w Łodzi zł. 4.—, za odosłanie do domu  
40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową  
w Polsce zł. 5.— „Republika” i „Ex-  
press” w Łodzi z odosłaniem do domu  
zł. 7.— miesięcznie.  
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na  
4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpałt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na  
stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi: — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubi-  
nowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej  
zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyj-  
nym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabe-  
laryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Służne reklamacje będą uwzględniane  
o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu  
tygodnia od ukazania się pierwszego  
ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu  
się drugiego z rzędu ogłoszenia tej sa-  
mej treści co pierwsze — Omyłki, które  
zasadniczo nie zmieniają treści ogłosze-  
nia nie upoważniają do żądania zwrotu  
zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glińsk, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Działu  
Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki” — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama” — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty  
Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.  
WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. — Oddito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49